

**TÜRK
KOOPERATİFÇİLİK
KURUMU**

KOOPERATİFÇİLİK

Sayı — Number : 36
Nisan — Haziran : 1977
April — May — June

THE TURKISH COOPERATIVE ASSOCIATION was founded at Istanbul University in the year 1931, under the name of the Turkish Cooperative Society (Türk Kooperatifçilik Cemiyeti).

Its headquarters was moved to Ankara in late 1933, and at the beginning of 1934 amended its Statutes in conformance with the conditions prevailing at that date.

The Society changed its name as the «Turkish Cooperative Association» in 1948, and amended its Statutes in conformance with the Law on Associations No. 3512.

The General Assembly of the Association convened on 30th May 1964 and resolved that in the light of its 33 years of experience and in accordance with the requirements of the planned economy era, the Statutes of the Association should be re-written. The new Statutes draw up accordingly were reviewed and adopted by the General Assembly at its meeting on 27th June, 1965.

The Government declared it as an Association Serving Public Interest in 1946. The subject with which the Association is concerned is theoretical and practical cooperative work. Its object is to propagate cooperative ideas in theoretical and practical fields, to promote the cooperative spirit and ideas, and to support activities in this direction.

In order to achieve the objects outlined in its statutes, the Association engages in the following activities :

a. Conduct or cause to be conducted research on the subject of cooperative movements, commission its members or other scholars, experts and authors to write articles and books and prepare summaries of articles and books on subjects pertaining to cooperative movements and publish them.

b. Prepare or cause to be prepared standard statutes and balance sheets for the various types of cooperatives.

c. Make contacts nationally or internationally among all types of public and private agencies, organizations, associations and persons on the subjects related to cooperative movements legislation and applications, and express its opinion on these subjects either directly or on request.

d. Convene academic meetings and arrange cooperative weeks, festivals and general cooperative conventions.

e. Conduct lectures, courses, seminars and general knowledge competitions in different parts of the country on the subject of cooperatives.

f. Join as member those international organizations and associations whose objects are similar to its own.

g. Set up a library in the headquarters of the Association, closely connected with the cooperative movement concept, legislation and application and composed of books, periodicals and brochures in Turkish and foreign languages.

h. Participate in the conventions of international cooperative organizations, attend the conferences to be arranged by such organizations and make the Turkish cooperative movement commonly known.

j. Make endeavours to ensure that the concept and application of the cooperative movement is widely diffuses, that it develops and takes root, that it is included in the curricula of vocational schools, that chairs on the cooperative movement are instituted in the universities, academies and schools of higher learning and that institutes specializing in the cooperative movement are founded.

k. Support and sustain the activities and enterprises of existing cooperatives, act as guide to them in every respect, and at the request of the member cooperatives and cooperative organizations have their balance sheets audited, as well as assist cooperatives in solving their management problems.

KOOPERATİFÇİLİK

ÜÇ AYLIK KOOPERATİF İNCELEMELER DERGİSİ

Sayı : 36

Nisan — Mayıs — Haziran 1977

Bir Kısım Kooperatiflerin Kredi Sorunları**Bekir ONAR**

Köy İşleri Bakanlığında (Tanıtma ve Eğitim Fonuna) yatırılacak paraların tahsili ve Harcanması hakkında yönetmelik**Resmî Gazete'den**
(21 Mart 1977 tarih ve 15885 Sayı)

Orman Köylüleri Kalkınma Fonu Yönetmeliği **Resmî Gazete'den**
(16 Mart 1977 tarih ve 15880 Sayı)

Küçük Çiftçilerin T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları**Resmî Gazete'den**
(24 Mart 1977 tarih ve 15888 Sayı)

Türk Kooperatifçilik Kurumu Tarafından
Üç Ayda Bir Yayınlanır.

Sayısı : 10,— TL.

Yazışma Adresi : Türk Kooperatifçilik Kurumu
Mithatpaşa Caddesi 38/A Yenışehir - ANKARA

Türk Kooperatifçilik Kurumu Adına İmtiyaz Sahibi :
Prof. Dr. Fahri ÖRS

★

Yazı İşleri Sorumlu Müdürü
Basri İMECE

★

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Dizildiği ve Basıldığı Yer
ŞARK
Matbaası — Ankara

CO-OPERATION

Number : 36

April — May — June 1977

-
- Loan—raising Problems of some co—operatives** Bekir ONAR
Decree on the Collection and Use of Allocations to be Deposited with the Training and Education Funds at the Ministry of Rural Affairs Official Gazette No. 15885 dated 21 March 1977
Decree on Fund for the Development of Forest Villages Official Gazette No. 15880 of 16 March 1977
Debts to Agricultural Bank and Agricultural Credit Co—operatives of Small Farmers Official Gazette No. 15888 of 24 March 1977
-

Published by the Turkish Cooperation Association
Quarterly Review of Co-operative Studies

Correspondance Address

Türk Kooperatifçilik Kurumu
Mithatpaşa Caddesi 38/A Yenışehir - Ankara

Proprietor on behalf of the Turkish Cooperative Association
Prof: Dr: Fahri ÖRS

Responsible Editor
Basri İMECE

(The opinions expressed in the articles belong to the authors)

BİR KISIM KOOPERATİFLERİN KREDİ SORUNLARI

Bekir ONAR

Toplum halinde yaşayan insanların sınırsız ihtiyaçları bulunmaktadır. Bunları karşılayacak tatmin vasıtaları (araç ve gereç) ise sınırlıdır. İhtiyaçlar ve tatmin vasıtaları arasında, ikincisi aleyhine bir dengesizlik görülmektedir. Ekonomik politika bu dengeyi temin etmek için yapılır.

Ekonomik faaliyete bakıldığında, bu faaliyetin Devlet veya özel sektör tarafından yürütüldüğü, bunlarında mali olanaklarına göre yatırım konuları ayrılmış bulunmaktadır.

Özel sektörün ekonomik faaliyeti; daha ziyade kısa vadede kâr getirecek alanlara kaymakta, yatırım gereksinmesi nispeten teşebbüsün mali potansiyelini zorlamayacak cesamette bulunması gereken işlerdir.

Bunun dışında Emniyet, Asayiş, yurt savunması; ulaştırma; sağlık ve bayındırlık işleri gibi büyük yatırım gereksinmelerini gerektirecek alanlarda kamu faaliyeti müşahade edilmekte, özel sektör bu dallarda yatırım yapmaya pek iltifat etmemektedir.

Yakın çağlarda ve günümüzde Sosyal ve Ekonomik olaylar öyle çabuk bir gelişim göstermektedir ki, bu olayları hukuk bazen geriden takip edebilmektedir.

Tarihi gelişimi şöyle bir hatırlarsak önce kooperatifler kurulmaya başlanmış, bunların mevzuatı seneler sonra çıkartılmış-

tır. Kırsal yöreden sanayileşme nedeniyle büyük şehirlere olan işgücü akımı sonucu meydana gelen gecekondü sorununda görüldüğü gibi, hukuki sorunları bilâhare hal yoluna gidilmiştir. (Belediye hizmetleri götürülmesi ve tapu verilmesi gibi)

Buna rağmen ekonominin her devresinde hukuk düzeni mevcut bulunmaktadır. Bunların bazen biri bazen diğeri birbirine tekaddüm etmektedir.

Bugün demokratik yöntemle yönetilen memleketlerde ve memleketimizde prensip itibariyle çalışma ve meslek seçimi serbesttir, denildiği zaman, anlaşılması gereken husus; kişinin san'at ve mesleğini kendi arzusu ile seçebilmesi, istih-sal yöntemlerindeki bu kurallara göre tayin edebilmesidir. Rekabet serbestliği sisteminin kabul edildiği yerde, çalışma hürriyetinin mutlak olduğu iddia edilebilir. Aynı konuda faaliyet gösteren diğer kişilerin rekabeti ile daima karşılaşılacağı gözönüne alınarak piyasa ekonomisinde hizmet ve mal kalitesi başarının simgesi olacaktır. İktisaden kudretli olanlar yaşayıp zayıf olanlar zamanla silinecek, bu gibi duruma düşenlerde yaşamını sürdürebilmek için kendi aralarında birleşmek zorunluluğunu duyacaklardır.

Bir yerde tam rekabetin mevcut olabilmesi için enaz aşağıdaki koşulların mevcut olması gerekir.

1 — Alıcı ve satıcıların adedi, hiçbir alıcı veya satıcının tek başına piyasada hakim olmayacağı kadar çok olmalıdır.

2 — Piyasada işlem gören meta mütecanis yani misli olmalıdır.

3 — Piyasada karşılaşan tarafların tamamen ve münhasıran iktisadi ve rasyonel hareket etmeleri gereklidir.

4 — Piyasada bir nev'i şeffaflık mevcut bulunmalıdır. Yani bütün alıcı ve satıcılar piyasa vaziyetini, fiatları, mahsülün kalite ve sürüm şartlarını tam ve bilinçli şekilde bilmelidirler.

5 — Piyasadaki alıcı ve satıcılar arasında hukuk ve iktisat üretici ürünlerin pazarlanması bizzat bu kişiler tarafından ve sosyal kudret bakımından fark bulunmaması lâzım geldiği gibi alıcı ve satıcı ayırımı yapılmaması gerekir.

Görülüyorki gerçekte iki sınıfın menfaati karşı karşıya gelmektedir. Üretici ve tüketiciler.

Günümüzde üretim piyasa için yapılmaktadır. İlk ve orta çağlarda olduğu gibi kapalı ev ekonomisi devri bugün için önemini yitirmiştir.

Piyasa için üretimde bulunan üretici veya müteşebbisin ürettiği ürünlerin pazarlanması bizzat kişiler tarafından yapıldığı ufak istisnalar dışında görülmektedir. Üreticilerin piyasa için ürettiği ürünler piyasaya intikal edinceye kadar çeşitli kademe ve elden geçmekte her el değiştirilmede fiyatı artmaktadır. Bu artışıda o malı tükeden tüketiciler çekmektedir.

Kırsal alanda geçinme olanağı bulamayan nüfusun, geçinmek için sanayi bölgeleri ve büyük şehirlere akması, o yerlerde bu akışa paralel olarak tüketim maddelerinin artmaması nedeniyle bir fiyat artışı olmaktadır. Geliri sınırlı hatta dar olan büyük bir tüketici sınıfı bu artıştan mütezzarr olmaktadır. Sıkıntıya düşen kimse sıkıntıdan kurtulmak içinde çeşitli şekilde tedbirler almak suretiyle sıkıntısını hafifletme yollarını arar. Dünyadaki icatlar ve teşkilatlanmalar böyle bir sıkıntı sonucu doğmuş bulunmaktadır.

Avrupada Ondukuzuncu yüzyılda sanayi gelişmesi sonucu köylerden sanayi bölgelerine büyük bir işçi akımı olmuş, ücretlerinde düşüklüğü nedeniyle buradaki işçiler büyük bir geçim sıkıntısı çekmeğe başlamışlardır. Bu sıkıntıdan biraz olsun kurtulmak aldıkları ücretle insanca yaşamak yollarını ararken, İngiltere'nin Rochdale kasabasında 28 dokuma işçisi 1844 yılında her biri birer Sterling sermaye koymak suretiyle 28 Sterlingle bir tüketim kooperatifi kurarak ilk mağazalarını açmışlardır. Bu yüzden bu kimselere Rochdale öncüleri denmekte ve her yerde bu adla anılmaktadır.

Osmanlı İmparatorluğu o sırada bu sanayileşme temposuna pek iltifat etmemiştir. Bununda çeşitli nedenleri bulunmaktaydı. Bir ziraat memleketi olarak onlarında çeşitli sorunları vardı. Teşkilatlanma bir zorunluluğun sonucu olması nedeniyle, tarımdaki sıkıntı, o sahada teşkilatlanma yapılmasını gerektirmiş, bu nedenle ilk düşünülen üretim sahasındaki karşılaşılan sorunların halli için yapılmıştır. Rochdale öncülerinden 23 sene sonra Tuna Valisi Büyük Devlet adamı Mithat Paşa üreticileri mürabahacıların elinden kurtarmak onlara üretimde gerekli krediyi sağlamak üzere Pirot kasabasında Memleket sandıklarını kurmuştur. Bu sırada üreticilerin böyle bir teşkilâtın işle-

yiş ve görevleri konusunda eğitilmemiş bulunması nedeniyle, Sandıklar başarılı olamamış çeşitli istihaleler geçirmiş ve bir süre sonrada kapanmıştır. Her şeyde olduğu gibi Memleketimizde Kooperatifçilik Cumhuriyet döneminde başlamış ve gelişmiştir.

TÜRKİYEDE DEVLET—KOOPERATİF İLİŞKİLERİNİN TARİHÇESİ

Osmanlı İmparatorluğu devrinde 1863 senesinde Memleket sandıkları kurulmuşsa da, bu kuruluş bugünkü anlamda bir kooperatif mi, banka mı bunun zaman zaman münakaşası yapılmaktadır. Zira bazı kimselere göre Memleket sandıkları Ziraat Bankasının kuruluşu olarak kabul edilmektedir. Biz bu münakaşaya girmeden, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan itibaren Devletin Kooperatifleşme ve kooperatiflerle yakından ilgilendiğini görmekteyiz.

Buna göre :

1— 5.1.1924 gün ve 396 sayılı kanunla Ticareti Berriye Kanunu 10. maddesine bir fıkra eklenerek kooperatif şirketler kuruluşuna olanak sağlanmıştır.

2— 21.4.1924 gün ve 498 sayılı itibari Zirai Birlikleri kanunu çıkartılarak Tarım alanında çiftçilere kredinin Kooperatifler yoluyla verilmesini hükme bağlamıştır. Fakat o yıllarda kooperatif anlayışı yaygın ve ziraat bankasının kredi dağıtma olanağı yeterli bulunmadığından bu kanun uygulanamamıştır.

3— 24.3.1925 gün ve 586 sayılı kanunla Ankara'da kurulacak Memurlar Tüketim kooperatiflerine kredi olanağı sağlanmış ve buna göre Ankara'da ilk tüketim kooperatifi kurulmuş, bugüne değin faaliyetini sürdürmüştür.

4— 1926 yılında 865 sayılı Ticaret Kanunu çıkartılmış ve bu kanunun 6. faslını teşkil eden 478—502 maddeleri her konudaki kooperatiflerin kuruluşuna yol göstermiştir.

5— 1929 yılında 1134 sayılı Zirai Birlikleri kanunu yürürlükten kaldırılmış ve onun yerine 1470 sayılı Zirai Kredi Kooperatifleri kanunu çıkartılmıştır. Memleketimizdeki Tarım Kredi Kooperatifleri 1935 senesine kadar bu kanunla kurulmuştur.

6— 1935 yılında 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri kanunu çıkartılmıştır. Halen faaliyette bulunan Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri bu kanuna göre kurulmuştur.

7 — 1935 yılında 1470 sayılı kanun da yürürlükten kaldırı-
larak yerine 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri kanunu çı-
kartılmıştır, halen faaliyette olan kooperatifler bu kanuna göre
kurulmuş ve faaliyetlerini sürdürmektedirler.

8 — 1957 yılında 865 sayılı Ticaret Kanunu yürürlükten kal-
dırılmış ve 6762 sayılı Türk Ticaret kanunu çıkartılmış 6. nci
faslını teşkil eden 485-502. nci maddelerinde kooperatif hüküm-
leri kısmen değiştirilmiş ve sermayedeki ortak payları günün
koşullarına uygun bir seviyeye çıkartılmıştır.

9 — 1961 yılında Kooperatifçilik Türk tarihinde ilk defa
olarak Anayasada bir maddeye yerleştirilmiştir.

Madde 51 — Devlet Kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak
tedbirleri alır.

İşte Devlet—Kooperatif ilişkilerinin yönü bu suretle Ana-
yasa hükmü olarak en sağlam dayanağını bulmuştur.

10 — 1969 yılında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu yürürlük-
lüğe girmiş bu kanuna göre birayseki Kooperatiflerin Bölge,
Merkez ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği şeklinde örgüt-
lenme olanakları sağlanmıştır.

11 — 28.4.1972 tarihinde 2836 sayılı kanun yürürlükten kal-
dırılmış ve 1581 sayılı Tarım Kredi ve Birlikleri Kanunu yür-
rülüğe girmiştir. Bu kanunla yirmibirbin Türk Köyünü içine
alan Tarım Kredi Kooperatifleri üzerindeki Ziraat Bankasının
vesayeti kaldırılmış bunların bağımsız olarak çalışma olanak-
ları sağlanmıştır. Halen faaliyette halindeki 2065 Tarım Kredi
Kooperatifleri bu kanuna göre kurulmuş sayılmış, bunlarda 16
Bölge birliği ve Merkezi Ankara da olmak üzere bir adet Mer-
kez Birliği halinde teşkilatlanmış ve çok yönlü çalışmaya
başlamış bulunmaktadır. Özel kesimden de bu alana girişler
başlanmıştır.

12 — 25.12.1969 gün ve 1196 sayılı Tütün Tarım Koo-
peratifleri kanunu çıkartılarak tütünçülerin kooperatifleşme ile
memleket tütünçülüğüne daha olumlu bir yön verecekleri
düşünülmüş bu konuda da bir hayli kooperatif kurulmuştur.
Kooperatifleşme devam etmekte üst kuruluş haline geçememiş
durumdadırlar.

13 — 25.6.1973 tarihinde kabul edilmiş bulunan 1757 sayılı
Toprak ve Tarım reformu kanununun yedinci bölümünde 70-88

maddelerinde Toprak ve Tarım reformu kooperatiflerinin kuruluş görevleri, çalışma esasları, diğer tarımsal kooperatiflerle işbirliği esasları, kimlerin ortak olacakları, yönetimi, üst örgüt biçimi, müdürlerin atanması ve diğer faaliyetleri bu kanunla saptanmış reformun başarısı için araç olan kooperatif Devlet ilişkileri çok yönlü olarak belirlenmiştir.

14 — Çeşitli Bakanlık ve kuruluşlara da kendi Kanunları içinde kooperatif kurmak veya kurulmuş bulunan kooperatiflere yardımcı olmaları hakkında maddeler koymuş bulunmaktadır. (X)

Devlet; Yurt kalkınmasında ve kişinin refah ve geçim koşullarını iyileştirilmesinde en etkili araç olan kooperatifçiliğe yabancı kalamamıştır. Bunun ifadesinde, yukarıda sıraladığımız kanunları çıkartmak kuruluşlara yardım etmek veya yardımcı olmakla göstermektedir.

Halen faaliyette bulunan kooperatiflerden bir kısmı hususi kanunlara ve bir hayli yekûna varan kısmı da 1163 sayılı Kooperatifler kanununa göre kurulmuş bulunmaktadır.

1 — Özel kanunlara göre kurulmuş olan kooperatifler ki bunlar; Tarım Kredi, Tarım Satış, Toprak ve Tarım Reformu ve Tütün Tarım Satış Kooperatiflerinden ibaret olup devlet himayesinden bir hayli yararlandıklarından bugün için güçlü kooperatiflerdir. Maddî varlıkları ve yatırımları milyarları bulmaktadır.

2 — 1163 sayılı kanuna göre kurulmuş, çeşitli konularda faaliyet gösteren 20 binin üstünde sayısal bir kuvvet olmalarına rağmen ekonomik alanda henüz bu gelişmeyi gösterememişlerdir.

Yukarıdan beri hep kooperatiflerden bahsettik, fakat kooperatifin ne olduğuna değinmedik. Özel kanunlarda kooperatiflerin tarifi yapılmamıştır. 24.4.1969 tarihinde kabul edilen 1163 sayılı kanunun birinci maddesinde kooperatifin tarifi yapılmıştır. Buna göre «Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortakların belirli ekonomik menfaatlarının özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve kamu tüzel kişileri ile özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler ta-

rafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli teşekküllere kooperatif denir.»

Kanun dokuz ana bölümde 102 madde ve bir geçici maddeden oluşmaktadır. Tüketim Kooperatifleri de bu kanun hükümlerine göre kurulmuş olup 1977 Ocak ayı itibarıyla 1791 adedi bulunmuştur.

Kooperatifler Sosyo—Ekonomik kuruluşlardır. Emek ve sermaye karşılıklı yardım ve dayanışma esasına göre bir araya gelmiştir. Kooperatifin sosyal yanı, yanında ekonomik yönünde çok önemlidir. Bir kooperatifin kuruluşunda önceden bu kriterlerin titizlikle incelenmesi ve ondan sonra kuruluşa karar verilmesi gerekir. Bir hevesle iyi etüd edilmeden kooperatif kurmuş olmak için kurulmuş olan kooperatifler çoğu zaman başarılı olmamakta buda kooperatifçiliğin başarısızlığı olarak günah hanesine yazılmaktadır. Kooperatifçilik bir organizasyon işi olmaktan ziyade bir mekanizasyon işidir. Kooperatif kurmak marifet değildir, asıl olan kurulmuş bulunan kooperatifi, ortamın yararına olarak çalıştırmaktır.

Devlet kooperatifleri, ülke kalkınmasında etkin bir araç olarak görmesi nedeniyle bunun devam ve gelişmesinde bazı tedbirler almak gereğini duymuştur. Bu tedbirlerin belli başlıcası,

- 1 — 1163 sayılı kanununun 86—91 maddeleriyle Devlet—Kooperatif ilişkilerinin konu edilmesi,
- 2 — Ekonomik ilişkileri (Teşvik, destekleme, vergi muafiyeti)
- 3 — Eğitim sorunlarının halli,
- 4 — Kooperatiflerin ve üst kuruluşlarının denetimi,
- 5 — Üst örgütlenme için hukuki sorunların giderilmesi,
- 6 — Kredi sorunlarının halli,

Bu altı madde altında sıraladığımız sorunlardan biz burada yalnız kredi sorunları üzerinde duracağız.

a) Özel kanunlarla kurulmuş olan Tarım Kredi, Tarım Satış ve Toprak ve Tarım Reformu kooperatiflerine, gerek kendi kanunları ve gerekse kredi veren kuruluşların kanunlarında mevcut hükümlere göre kredi açılmaktadır.

b) 1163 sayılı kanununun 19. maddesi 4. ncü fıkrası «Her kooperatifin işgal mevzuuna göre kredi talepleri Bankalarca veya şirketlerce öncelikle karşılanır», hükmünü getirmiş bu-

lanmaktadır. Tatbikatta Bankalar ve Kredi müesseseleri kanuni olmadıkça her türlü kooperatife kredi açmakta çekimser davranmaktadırlar. Bu bakımdan, Türkiye'de Kooperatifçiliğin gelişmesi için kooperatiflere kredi verilmesi usûlleri, faiz nisbeti ve vadeleri hakkında yetkililerce olumlu çareler aranmalıdır. Bu maddedeki öncelik amaca yönelik olmaktadır. Her banka, müessese ve şirket kendi konuları ile ilgili olarak kurulan kooperatiflere kredi vermekte kolaylık göstermektedir. Bu cümleden olarak dar gelirli kimselerin kurduğu yapı kooperatiflerine İmar—İskân Bakanlığının, Sigortalı işçilerin kurduğu yapı kooperatiflerine Sosyal Sigortalar Kurumunun, Bağ-Kur'a bağlı esnaf ve sanâtkârların kurmuş oldukları sanayi sitesi ve yapı kooperatiflerine Bağ — Kur Genel Müdürlüğünün, Küçük San'at ve sanayi sitesi yaptırma Kooperatiflerine Sanayi Bakanlığının yukarıdaki madde hükümlerine ve ayrıca 5652 sayılı kanunun 5. nci maddesine göre Esnaf Kefalet kooperatiflerine Halk Bankasının, Köy İşleri Bakanlığınca hibe ve kredi yoluyla desteklendiği, Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatiflerine de Orman Bakanlığınca kredi açılmaktadır.

Bu kooperatifler dışında ve bugün için kendisine şiddetle ihtiyaç duyulan Tüketim Kooperatiflerine kredi açmakla yükümlü bir müessese yoktur. Bu kooperatifler özel sektör ve ikna kabiliyetlerine istinaden kredi alabilmekte bu kredilere ticari Kredi faizi nisbeti uygulanması nedeniyle maliyetler dışarı ile rekabet etme olanağını vermemektedir.

Ankara'nın Başkent olması nedeniyle, bir memur şehri biçiminde gelişme göstermesi Hükümeti, memurların tüketim maddelerini karşılama üzere çareler aramaya yöneltti. Bu nedenle bir tüketim kooperatifinin kurulması bunun tüketim mağazasının açılması kaçınılmaz bir zaruret oldu. Hükümet (24.3.1341 gün ve 90 sayılı resmi gazetede yayınlanan) 24.3.1925 tarih ve 586 sayılı kanunla Ankara'da teşekkül edecek Memurin kooperatifine sermaye olmak üzere müvazenesi umumiyeeden ve mülhak bütçelerden maaş, tahsisat veya ücretlerinin nisfi kadar bir meblağın avans olarak verilmesini ve bu paraların doğrudan doğruya memurin kooperatifine devredilerek atakadar memur veya müstahdeminden aylıklarının 0/05'isi nisbetinde 10 ayda faizsiz tahsil bedilmesi suretiyle, kooperatifin kuruluşu olan 1925 Eylül ayından beş ay önce Devlet delâletiyle ve ortakları sükunıya düşürmeden nisfi maliyetli sermayesi te-

min edilmiş bulunmaktadır. Bu suretle toplanan para 168.000.- TL.sını bulmuş Kooperatif 1975 yılı Eylül ayında kurulmuştur. İlk statüsü 31 maddeden ibaret olup sonradan yapılan eklemelerle 49 maddeye çıkarılmıştır.

Şehir nüfusunun gittikçe artması üzerine bazı semtlerde şubeler açılmışsa da gerekli ilgiyi görmediği için zarar etmiş zamanla bu satış mağazaları şubeleri tasfiye edilerek bugün için yalnız Anafartalar'daki (Işıklar caddesi) merkezi çalışmaya devam etmektedir.

1163 sayılı kanunun kabulü ile beraber evvelce kurulmuş olupta bu kanuna intibak eden veya sonradan kurulanlarla birlikte Tüketim Kooperatiflerinin sayısı 1977 Ocak ayı itibarıyla 1791 i bulmuş, Türk—İş'in önderliğinde Merkezi Ankara'da olmak üzere Birliği kurulmuştur.

Sayılarının bu kadar artışı göstermesine rağmen kooperatifler ekonomik alanda ortağına faydalı olmamıştır. Bununla en başta gelen nedeni yukarıda saydığımız kooperatifler gibi, banka ve müesseselerden ucuz kredi alma veya hibe gibi yardım olanağından yoksun bulunmamalarıdır. bazı İktisadi kamu kuruluşları ve Sendikalar bünyelerinde kurulmuş bulunan tüketim kooperatifleri dışındakiler, kredi olanaksızlığı nedeniyle kâğıt üzerinde kurulmuş, kuruluş olmaksızın ileride gidememişlerdir.

Tüketim Kooperatifleri içe dönük olmaktan yarıbir müessesese tüketim kooperatifiğünden geçip; halka dönük birer azından büyük bir bölgeyi faaliyet alanına alacak ortak sayısı fazla, özkaynak yönünden güçlü oldukları takdirde ortağına faydalı olabilirler. Bu durumda tek başına bir çözüm getiremez, kooperatifler münferit olarak kaldıkça faaliyetlerinde mevzi kalacaktır. Faaliyetlerinin müsmir ve ortağına yararlı olabilmesi için kooperatiflerin Birlikler, Merkez Birlikleri şeklinde üst kuruluşlarını tamamlamaları gerekir. Birlikten kuvvet doğar sözünden hareketle daha geniş alanda ve daha çok sayıda ortağına hitap etme olanakları bulunca da, kredi kuruluşlarının karşısına da kredi almak için cesaretle çıkabilecektir.

Bu şekilde güçlü bir kuruluş biçiminde örgütlediği içinde üretici ile tüketici arasındaki mütevassıtları kaldıracak, kendisi ortağının ihtiyacı olan ürünlerin üretimine geçecek, sattığı mallarında kalitesinde güvence olacaktır.

Türk Kooperatifçilik kurumu tarafından 1946 yılında basılmış (İsveçte Kooperatif hareketleri) başlıklı resimli bir broşürde, hammadde fiatları ile işlenmiş madde fiatları arasında mümkün olduğu kadar az fark bulundurulmak gayesi ile İsveç, Norveç, Danimarka ve Finlandiya Kooperatif Birlikleri kendi aralarında birleşmişlerdir. Böylece satınalma işlerini dört Devletin (Sonradan bunların adedi artmıştır) ihtiyaçlarına göre tek elden ayarlayan Nordisk müessesesi kurulmuştur.

Bu harekette gösteriyor ki Tüketim Kooperatifçiliği milliyet tanımayıp Milli hudutları aşır beyhulminel bir örgüt olma çabasındadır. Bu şekildeki çok geniş kitlelere hitap etme olanağını bulmuş bir örgütün ortağına çok yararlı olacağı izahıtan vabestedir.

İktisadın ileri gitmiş memleketlerde tüketim kooperatifçiliğinde çok gelişme göstermiştir. Bu gelişmenin kökeninde ortağın kooperatifine sahip çıkması, kooperatifçilik konusunda eğitilmiş bulunmasında aramak lazımdır.

GELİŞMEKTE OLAN MEMLEKETLERDE DEVLETİN BAŞLICA GÖREVLERİ

Yukarıda Devletin kooperatifçiliğin gelişmesi için alması gerekli tedbirleri saymış, Genel ve özel kanunlara göre kurulmuş bulunan başlıca kooperatiflerin kredi bulma olanaklarını yeterince izaha çalışmış, tüketim kooperatiflerinin bundan yoksun olduğunu belirtmiştik.

Nasıl ki, Köy Kalkınma ve Tarımsal amaçlı kooperatiflere Köyişleri Bakanlığınca, karşılıksız yardım yapılması ayrıca T.C. Ziraat Bankasına borçlu çiftçilerin ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlu ortakların borçlarından 1000.— liraya kadar olanların affı, 15 bin liraya kadar borçlarının da On sene faizsiz taksidde bağlanması sonucu kırsal alanda yaşayan vatandaşlara muazzam bir imkân sağlanmak suretiyle büyük kolaylık sağlanmışsa, Devletin büyük şehirlerde yaşayan dar ve sabit gelirli vatandaşların hayat pahalılığından kurtulabilmesi ve tüketim Kooperatifçiliğinin geliştirilmesini temin için bazı özendirici tedbirler getirmesi gereklidir.

Yine yukarıda değindiğimiz gibi Devlet Ankara'da 1925

senesinde Kurulan Tüketim Kooperatifine büyük bir imkân sağlamış bulunmaktadır.

Bugün için Tüketim Kooperatifçiliğın gelişmesi için şu tedbirlerin alınması gerekli görölmektedir.

1 — Tüketim Kooperatiflerinin kuruluş sermayelerine karşılıksız yardım yapılması,

2 — Tüketim Kooperatifleri ve bunların birliklerince ele alınan projelere destek yardımlarının yapılması,

3 — Kooperatifler için en elverişli kredi düzeni kurmak suretiyle kolay kredi alma olanağının sağlanması,

4 — Kooperatiflerce ortağın sermayesine faiz verilmesi halinde kurumlar vergisinden istisna edilmesi,

5 — Ortak dışı işlemlerden elde ettiği kârı vergilendirmeyip öz kaynağına katılma imkânının sağlanması,

Hallerinde tüketim kooperatifçiliğının gelişeceği görü şündeyiz.

Halen faaliyetini idame ettirmeye çalışan tüketim kooperatifleri çok zor koşullar altında idameyi hayat etmektedirler.
21.3.1977

YÖNETMELİKLER

Köyİşleri Bakanlığından :

1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 83 ve 94. maddelerine göre Köyİşleri Bakanlığında Kurulan «Tanıtma ve Eğitim Fonu»na Yatırılacak Paraların Tahsili ve Harcanması Hakkında Yönetmelik

BÖLÜM : I

KAPSAM

Madde 1 — 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan ve yönetmeliğin 2. maddesinde belirtilen Kooperatiflerin, aynı Kanunun 94. maddesine göre yıllık bilançolarında hasıl olan müsbet gelir—gider farkının % 1'i ile 83. maddesi gereğince tasfiye haline giren Kooperatiflerin tasfiye fark ve yedek akçelerinin tahsili, sarf usulleri ve esasları bu yönetmelikte gösterilmiştir.

Madde 2 — «TANITMA VE EĞİTİM FONU» na yatırılacak paraların tahsil ve harcanmasındaki amaç; 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş olan Kooperatiflerden, Köyİşleri Bakanlığına bağlanması Cumhurbaşkanlığınca kabul edilip 21/7/1975 tarih ve 15302 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Başbakanlık teskeresindeki :

1. Köy Kalkınma Kooperatifleri,
2. Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifleri,
3. Balıkçılık Kooperatifleri,
4. Topraksu Kooperatifleri,
5. Pancar İstihsal ve Satış Kooperatifleri,

6. Çay İstihsal ve Satış Kooperatifleri,
7. Elektrik Üretim Kooperatifleri,
8. Hayvan Üreticileri Tedarik ve Pazarlama Kooperatifleri,
9. 1757 sayılı Kanuna göre kurulan Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve bilâhare Bakanlığa bağlanacak Kooperatiflerden 1. madde gereğince tahsil edilecek paralarla Kooperatifçiliğin tanıtılması, Kooperatif yönetici ve ortaklarının eğitimi, Kooperatifçilik, organizasyonlarında yol göstermek yönetim ve faaliyetlerine yardımda bulunmak gibi hizmetlerin yürütülmesidir.

TANIMLAR

Madde 3 — Bu Yönetmelikte

a — Köyİşleri Bakanlığı : BAKANLIK

b — Kooperatifler Eğitim ve Elsanatları Genel Müdürlüğü : GENEL MÜDÜRLÜK

c — Kooperatifler Bölge ve İl Müdürlükleri ile Eğitim Merkezi Müdürlükleri : MÜESSESE MÜDÜRLÜKLERİ

d — Yönetmeliğin amaç bölümünde gösterilen Kooperatifler : KOOPERATİFLER

e — Tanıtma ve Eğitim Fonu : FON

f — Fonun yatırıldığı Bankalar : BANKA

g — 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu : KANUN

olarak ifade edilmiştir.

TEMEL İLKELER :

Madde 4 — Fona yatırılacak paraların tahsil ve harcanmasındaki temel ilkeler şunlardır :

a. Kooperatifçiliğin tanıtılması, eğitimi ve organizasyonlarında yol göstermek, öğütleriyle yönetim ve faaliyetlerine yardımda bulunmak için Genel Müdürlükçe gerekli harcamalar yapılabileceği gibi 2. maddede belirtilen kooperatifler ve bilâhare bağlanacak kooperatifler ile bunların üst kuruluşlarına ve kooperatifçilik hizmetlerini yapan ve geliştiren kurumlara, 2. maddede belirtilen hizmetler için nakdi ve aynı yardımda bulunulabilir.

b. Fondan Kooperatiflere yapılacak aynı ve nakdi yardımlarda «Kalkınmada öncelikli yörelerle» dağ ve orman köylerindeki Kooperatiflere öncelik verilir.

c. Merkezde yapılacak harcamalarda gerekli olan belgeler alındıktan sonra hak sahibi adına çek tanzim edilir. Ayrıca Taşra kuruluşlarımızda açılacak Kooperatifçilik Semineri ve Kooperatifçilik eğitimi masrafları için Genel Müdürlükçe görevlendirilecek şahıslara sonradan mahsubu yapılmak üzere avans verileceği gibi, taşra teşkilâtımız adına banka havalesi ile Genel Müdürlüğün tesbit edeceği miktar üzerinden avans gönderilir.

d. Acil hallerde kullanılmak üzere Genel Müdürlükçe tayin olunacak Amiri İta Mutemedlerine 10.000,— TL. ya kadar, Taşra'da 5.000,— TL. ya kadar avans verilir. Her mutemed üstündeki avanstan yaptığı sarfiyata ait evrakı müsbiteyi en geç bir ay içinde Fon Saymanlığına vermeğe ve hesabı kapatmaya mecburdur. Avansını kapatmayan Mutemede ikinci bir avans verilemez.

e. Genel Müdür lüzum gördüğü takdirde mutemedin zimmetindeki avansın hesabını ve mahsubunun belirtilen zamandan önce kapatılmasını isteyebilir. Sarf evrakının usulüne uygun olmaması ve avansın zamanında kapatılmaması halinde mutemed hakkında kanuni işlem yapılır.

f. Merkezde 150.000,— TL. ya (150.000, TL. dahil) Taşra'da 25.000,— TL. ya (25.000,— TL. dahil) kadar olan harcamalar teklif alma veya pazarlık suretiyle yapılır. Bu miktarların üzerindeki harcamalar, Merkezde Genel Müdürlüğün teklifi ve Bakanın onaması ile, Taşra'da Bölge ve İl Müdürünün teklifi ile Genel Müdürün onamasından sonra emanet ve ihale suretiyle yapılır.

g. Fondan yapılacak harcamalarda 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Knunu, 832 Sayılı Sayıştay Kanunu ve 2490 Sayılı Arttırma Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

h. Ödemelerin harcama belgeleri «Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği» nde belirtildiği tarzda iki nüsha halinde tanzim edilir.

i. Fonda toplanan paralar sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait veya Millî Bankalarda muhafaza edilir. Para, Bankadan Genel Müdür veya yetkili kılacağı kişi ile Fon Saymanının müşterek imzaları ile çekilir. Paranın sarfından imza sahipleri müştereken sorumludurlar.

BÖLÜM : II

FONUN TEŞKİLİ VE KAYNAKLARI

Madde 5 — Fon, Kooperatiflerin Kurumlar vergisinden muaf olsun veya olmasın geçen beş yıl menfi farkları bulunsu veya bulunmasın bunlar nazari itibare alınmadan Kanunun 41. maddesinde açıklandığı üzere 31 Aralık tarihli Yıl Sonu bilançosunun pasif kısmında görülen müsbet farkının % 1'i ile tasfiye haline giren Kooperatiflerin tasfiye fark ve yedek akçelerinden teşekkül eder.

Ayrıca ;

a — 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununa göre evvelce Ticaret Bakanlığına yatırılıp bilahare Bakanlığa devredilen «NEŞRİYAT VE TANITMA FON»u,

b — Kanunun geçici maddesine göre intibak işlemini yaptırmadığı için dağılan kooperatiflerin tasfiye farklarından Bakanlığa aktarılan «TEMETTÜ VE YEDEK AKÇELER FON»u,

c — Kanunun 83. maddesine göre tasfiye haline giren Kooperatiflerin tasfiyesinden arta kalan miktar, (Türkiye Millî Kooperatifler Birliği) kuruluncaya kadar Bakanlığa yatırılan paralar,

d — Yurt içi ve yurt dışından yapılacak her türlü bağış ve yardımlar,

e — Bankalardaki Fon hesabı faizleri ve çıkacak ikramiyeler Fon'un kaynaklarını teşkil eder.

BÖLÜM : III

Fonun Tahsili Hakkında Görev ve Yetkiler :

Madde 6 — Bölge ve İl Müdürlükleri; çalışma alanlarına giren illerdeki Bakanlığa bağlı kooperatiflerin yıl sonu bilançolarındaki müsbet farkın % 1'ini hangi bankaya yatıracaklarını Mart ayı sonuna kadar Kooperatiflere bir yazı ile bildirir. Tasfiye edilen Kooperatiflerden Anasözleşmelerine göre Fon'a ayrılacak tasfiye farkları ve yedek akçeler konusunda anılan

Müdürlükler tasfiye memurları ile ilişki kurarak Kooperatife yazılı talimat verilir.

Madde 7 — Bölge ve İl Müdürlükleri :

a — Fon tesbit formunu (EK₁- 1) 2 nüsha olarak Nisan ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe gönderir.

b — Mayıs ayı sonu itibariyle, Bankalardaki Genel Müdürlük hesabına Kooperatiflerce yatırılan miktarları fonlar için tanzim edilecek fon tahsil formu (Ek - 2) 2 nüsha olarak Genel Müdürlüğe gönderir.

c — Mayıs ayı sonuna kadar tahsil edilmeyen fon alacakları için Bölge ve İl Müdürlükleri Kooperatiflere Haziran ayı sonuna mühlet vermek suretiyle tebligatta bulunur. 30 Hazirana kadar bildirilecek banka hesap numarasına yatırılması istenilen meblağı yatırmadıkları tesbit edilen Kooperatife, Bakanlıkça yapılacak Devlet yardımları tahsilatı yapıncaya kadar durdurulur.

Bütün bu ikazlar ve tedbirlere rağmen tahsil edilemeyen fon alacakları İcra yolu ile tahsil edilir. Bu konuda Kanuni işlemleri Bakanlık adına Bölge ve İl Müdürlükleri yürütmekle yetkilidir.

BÖLÜM : IV

Satın Alma Komisyonunun Teşkili ve Görevleri :

Madde 8 — Fon'dan yapılan tüm harcamalar, Satınalma Komisyonu marifetiyle yapılır.

Bu komisyon; Merkezde Genel Müdürün tayin edeceği biri Başkan olmak üzere en az üç kişiden teşekkül ettirilir.

Taşrada Müessese Müdürünün tayin edeceği üç kişiden teşekkül eder.

a — Genel Müdürlükçe görülecek lüzum üzerine bilgi ve görgüsünden istifade edilecek elemanlar da komisyona katılır.

b — Komisyon iş durumuna ve işlerin gecikmesine meydan vermeyecek şekilde Başkanın daveti üzerine toplanır.

c — Komisyon kararları ekseriyetle verilir.

BÖLÜM : V

GİDERLER

1. Personel Giderleri :

Madde 9 — Bu ödenekten, Köy Kooperatifçiliğinin tanıtılması, eğitimi ve yönetimle ilgili Bakanlığımızca veya Kooperatif Üst Kuruluşlarınca düzenlenen seminer ve kurslara katılacak yerli ve yabancı personele yapılacak giderler şunlardır ;

a — Kurslara katılacak kooperatifçilere ve kurslarda ders verecek Teşkilat dışından temin edilecek elemanlara Harcırah Kanununa göre yurt içi oturma gündelikleri % 50 arttırılarak ödenecek harcırahlar.

b — Kurslarda, ders, konferans ve tebliğ verecek teşkilat içi ve teşkilat dışından temin edilecek elemanlara Genel Müdürlükçe takdir edilecek ders saat ücretleri.

c — Yurt dışına gönderilecek elemanların Bütçe Kanununa göre ödenecek yolluk ile pasaport ve vize ücretleri.

2. YÖNETİM GİDERLERİ :

Madde 10 — Bu ödenekten, Kooperatifçiliğin tanıtılması, eğitimi ve organizasyonlarında yol göstermek, yönetim ve faaliyetlerine yardımda bulunmak gibi hizmetlerle ilgili yönetim giderleri şunlardır.

a — Kırtasiye alım ve giderleri :

Hizmetin gerektirdiği büro ihtiyaçlarına ilişkin her çeşit tüketim malzemesi alımları ile bunlara bağlı diğer giderler,

b — Basılı kağıt ve defter alım ve giderleri :

Hizmete ilişkin basılı kağıt ve defterlerin alım, yapım, basım ve cilt giderleri ile buna ilişkin her türlü giderler,

c — Demirbaş Malzeme alım ve giderleri :

Hizmetin çalışmanın ve işin gerektirdiği araç, gereç ve büro makineleri gibi taşınır malların alım, bakım, yapım ve onarım giderleriyle buna ilişkin her türlü giderler,

d — Yayın alımları ve giderleri :

Hizmete mahsus yayımlar ile 2527 Sayılı Basma yazı ve Resimleri Derleme Kanununda sayılan Basma Yazı ve Resimlerle yabancı ülkelere yurda sokulan aynı nitelikteki Basma Yazı ve Resimleri satınalma, abone, bastırma, çoğaltma ve tercüme giderleri ile telif tercüme haklarının satın alınması giderleriyle buna ilişkin her türlü giderler.

e — Yakacak alım ve giderleri :

Isıtmaya gerekli her türlü madde ve yakıtların satınalma bedelleri ile buna ilişkin her türlü giderler,

f — Su giderleri :

İçme ve kullanma su bedelleri ile bunlara ilişkin diğer giderler.

g — Temizlik giderleri :

Hizmete ilişkin her türlü temizlik ve temizlik malzeme alınması ile bunlara ilişkin giderler,

h — Aydınlatma giderleri :

Her türlü aydınlatma ve soğutma bedelleri ile aydınlatma ve ışıklandırmaya zorunlu ve yararlı her türlü madde, eşya ve malzeme alımları ile bunlara ilişkin diğer giderler.

ı — Beslenme giderleri :

Besin, besin ürünleri ve beslenme ile ilgili her türlü ikmal madde ve vasıtalarının alınması, depolanması, bakım ve muhafaza ile ilgili her türlü giderler. (Beslenmeden teşkilat içi personel yararlanamaz.)

j — Sağlık araç ve gereç giderleri :

Hizmet içi kurslara katılacak Kooperatifçilerin sağlıkla ilgili her türlü madde vasıtalarının alınması ile ilgili her çeşit giderler.

k — Çalıştırıcı kuvvet alım ve giderleri :

Hizmet içi eğitimlerde atölye ve dershanede çalıştırıcı kuvvet olarak alınacak malzeme ve bunlar için sarfedilen elektrik bedelleri gideri,

1 — Posta — Telgraf — Telefon giderleri :

Hizmetin gerektirdiği, posta, telgraf ve telefon ücretleri ve hat kiralama giderleri ile buna ilişkin her çeşit giderler.

m — Taşıt alım, işletme ve onarım giderleri :

Hizmetin gerektirdiği hallerde taşıt satın alınması, kullanılan taşıtların işletmesi için her nevi akaryakıt ve yardımcı maddenin, işletmeye gerekli temizlik malzemesinin satın alınması, işletmeye ilişkin vergi, resim ve harçların, araba vapuru; köprü geçiş ücretleri ve araçların özelliklerinin gerektirdiği araç ve gereç ve yedek parçalar dahil bütün onarım giderleri ve bunlara bağlı her nevi giderleri,

n — Kira giderleri :

Hizmete ilişkin taşıt kiralama ve taşınır, taşınmaz malların kira bedelleriyle sözleşmeler gereğince ödenecek diğer giderler,

o — Gümrük hizmetleri, giderleri :

Hizmete gerekli hammadde, malzeme, makina, araç ve gereçlerin ihaline ilişkin gümrük, vergi, resim ve harç giderleri

p — Temsil, ağırlama ve tören giderleri :

Eğitim maksadıyla verilecek yemek, kokteyl merasim ve benzeri giderleri.

r — Diğer eğitim giderleri :

Moral eğitimi için her çeşit malzeme ve hizmetin gerektirdiği diğer giderler,

3. TANITMA VE PROPOGANDA GİDERLERİ :

Madde 11 — Bu ödenekten, Kooperatiflerin imalatının tanıtılması pazar ve sürümlerinin temini suretiyle kalkınmalarına yardımcı olmak için memleket içi ve dışı pazarlama imkanları hazırlamak ve bu imkanları sağlayacak memleket içi ve dışı sergiler açmak ve açılacak sergi ve fuarlara katılmak için yapılacak her türlü giderler şunlardır :

a — İç ve dış fuar ve sergiler giderleri; iç ve dış fuar ve sergilerin gerektirdiği her türlü giderleri ile satın alınacak malzeme bedelleri, fuar ve sergilere katılacak elemanların yurt içi ve yurt dışı yollukları,

b — İç ve dış propoganda ve Tanıtma giderleri; hizmetle ilgili basın, yayın, film; konferans giderleri ile ilgili araç ve gereç ve malzeme, alım ve bakım giderleri.

BÖLÜM : VI

FON SAYMANININ TAYİN - GÖREV VE SORUMLULUKLARI :

Madde 12 — Fon Saymanı, Köyişleri Bakanlığı tarafından 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa ve Bakanlığın yürürlükteki tayin usullerine göre tayin edilir.

Bakanlık, bir fon saymanı tayinine lüzum görmediği takdirde Genel Müdürlükteki elemanlardan bu görevi yürütebilecek bir memuru vekâleten bu göreve tayin edebilir. Fon Saymanı görevini ek görev olarak üzerine alan memur, Fon Saymanının görev ve sorumluluğuna ait hükümlere tabi olur.

Madde 13 — Fon Saymanının Görev ve Sorumlulukları :

a) Fon'un Kooperatif bilançolarından tesbit edilen müsbet farklara göre tahakkuku, Fon alacaklarının tahsili, harcanması ve bankalar hesabı ile ilgili işlemlerin muhasebe usullerine göre madde 14.d e belirtilen defterlere kayıt ettirilmemesinden,

b) Fon'un illerden gelen listelere göre tahakkuk ettirilmesi, bankalarda toplanan fonların ayık ve belirli devrelerde tesbiti, takibine ait muhasebe işlemleri, tahsil edilmeyenlerin listelerinin çıkarılması, yıllık çalışma programlarının hazırlanmasında yardımcı olunması onaylanmış Satın Alma Komisyonu kararlarına göre harcama yapılması, yönetmelikte belirtilmeyen; ancak muhasebe kayıt sistemlerine göre muhasebe defterlerinin tutulması, tahsil ve harcama listelerinin çıkarılması, denetimle görevli kimselere denetim yaptırılması işleri Fon Saymanı tarafından yürütülür.

c) Fon Saymanı, özellikle tahsil ayları sonlarında Kooperatif çeşitlerine göre tahsil edilen meblağlara ait Fon Tahsilat Formunu bankalardan gelen dekont ve ekstralardan, gecikme-

leri halinde Bankalardan takip ederek çıkarır. Ertesi ayın 15'ine kadar ilgili Daire Başkanlığına verir.

Fon tahsil süresi Ocak ayından başlamak üzere Haziran ayı sonuna kadar birinci devre olarak kabul edilir. Her ay takip edilir.

d) Fon Saymanı, yapılacak her türlü harcamalardan Gelir Vergisi ve Damga Resmi Kanunlarına göre kesilmesi gereken vergileri keserek ilgili vergi dairelerine yatırır.

e) Harcama dosyalarını tutar ve saklar,

f) Saymanlığa ait kullanılacak dağıtılacak basılı yayın ve eğitim araç ve gereçlerini muhafaza eder.

g) Mutemede verilmesi icabeden, paralarla avans olarak yapılan ödemelerin kontrolü ve zamanında kapatılmasını sağlar.

h) Emrine eleman verildiği zaman, sorumluluğu altında onları çalıştırır.

BÖLÜM : VII.

HESAP İŞLERİ :

Maddesi 14 — Fon Muhasebesi, gelir ve gider hesapları ile mevcutların, borçlu alacaklı cari hesapların durumunu belirtir. Fon Saymanı sorumluluğu altında yürütülen birinci sınıf tüccar ve tüzel kişiliklerin uyguladığı bilanço esasına uygun bir muhasebe sistemidir.

a — Muhasebe sisteminin kayıt ve belgelendirilmesinde, defterlerin tutulmasında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunundaki kayıt nizamı ve bilgilerin alınması esas tutulmuştur.

b — Fon Saymanı aşağıda adları yazılı defterleri tutturur.

- Yevmiye Defteri,
- Muhasebe Defteri,
- Fon Tahakkuk ve Tahsilat Defteri,
- Bankaları Cari Hesabı Defteri,
- Demirbaş Defteri.

ile muhasebe hizmetlerinin gelişmesi oranında ihtiyaç olan diğer defterler tutulur.

Madde 15 — Çalışma yılı ve buna uygun hesapların kapanması için ele alınan hesap devresi her yıl 1. Temmuz tarihinden başlar, ertesi yılın 30. Haziran tarihinde biter.

Madde 16 — Fon Saymanının tutturacağı defterlerin, harcamaya belgelerinin ve buna ait karar dosyalarının muhafazası Fon Saymanınca yapılır.

Madde 17 — Evrak ve dosyalar 10 yıl müddetle saklanır. Bu müddetten evvel görevinden ayrılan Fon Saymanı, ayrılış esnasında bunları devir etmekle yükümlüdür.

BÖLÜM : VIII.

DENETİM İŞLERİ :

Madde 18 — Fon gelir ve gider hesaplarının yönetmeliğe uygun şekilde tahakkuk, tahsil, harcamaların yapılması, usule uygun belgeler alınması, dosyalanması, defterlere işlenmesi, diğer kayıt işlemlerinin yapılmasına ait denetimler, Bakanlıkça görevlendirilecek görevli veya müfettişlerce yürütülür.

Denetim sonu suçlu bulunan memurlar Devlet Memurları Kanunu, işçi Kadrosunda çalışanlar genel hükümlere göre cezalandırılır ve hasıl olan zararları öderler.

a — Bakanlıkça Fon Saymanı yılın belirsiz zamanlarında denetlenebilir. Ayrıca her yıl hesap devresi sonunda, Bakanlıkça yıllık olağan denetim yapılır. Eksiklikler, Tamamlanacak hususlar, cezalandırılması gereken görevliler hakkında denetim raporu Genel Müdürlüğe verilir. Genel Müdürlük en geç 3 ay zarfında denetim raporundaki hususları yerine getirir.

b — Yıllık denetim görmüş eksiklikleri giderilmiş dosya ve kayıtlar arşive kaldırılır.

BÖLÜM : IX.

YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME :

Madde 19 — Bu yönetmelik Resmî Gazetede yayınlanan tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Madde 20 — Bu yönetmeliği Köyşleri Bakanı yürütür.

EK : 1

...../...../197...

**KOOPERATİFLERİN 1163 SAYILI YASAYA GÖRE EĞİTİM VE TANITMA
FONUNA YATIRACAKLARI % 1 MİKTARLARI GÖSTERİR FON
TESPİT FORMU**

İLİ	Kooperatifin çeşidi	Adresi	Bilanço kârı		% 1 Fon		Açıklamalar
			Lira	Kr	Lira	Kr	
T O P L A M							

İMZA - MÜHÜR

EK : 2

..... TARİHİNDE FORM 1'E GÖRE % 1'LERİNİ YATIRAN
KOOPERATİFLER FON TAHSİLAT FORMU

İLİ	Çeşidi	Adresi	Banka Adı	Hesap No:	Dekont Tarihi	Dekont No:	Havale Miktarı		
							Lira	Kr	
T O P L A M									

KAYIT VE BELGELERE UYGUNDUR

İMZA - MÜHÜR

Y Ö N E T M E L İ K

Karar Sayısı : 7/13177

İlişik «Orman Köylüleri Kalkınma Fonu Yönetmeliği»nin yürürlüğe konulması ve 30/7/1974 Tarih ve 7/8650 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan yönetmeliğin yürürlükten kaldırılması; Orman Bakanlığının 10/11/1976 tarih ve 09005-2.2.3-6/7279 sayılı yazısı üzerine, 6831 sayılı Kanuna 1744 sayılı Kanunla eklenen Ek 3 üncü maddenin (H) fıkrasına göre, Bakanlar Kurulunca 12/12/1976 tarihinde kararlaştırılmıştır

CUMHURBAŞKANI FAHRİ S. KORUTÜRK

Başbakan S. DEMİREL	Millî Eğitim Bakanı A. N. ERDEM	En. ve Tabîî Kay. Bakanı S. KILIÇ
Devlet Bakanı S. ÖZTÜRK	Güm. ve Tekel Bakanı O. ÖZTRAK	Orman Bakanı T. KAPANLI
Adalet Bakanı İ. MÜFTÜOĞLU	Sanayi ve Tek. Bakanı A. DOĞRU	Sosyal Güvenlik Bakanı A. M. ABLUM
Maliye Bakanı Dç. Dr. Y. ERGENEKON	Köyşleri Bakanı V. POYRAZ	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı V. M. K. ERKOVAN
Sağ. Sos. Y. Bakanı Dr. K. DEMİR	Kültür Bakanı R. DANIŞMAN	Devlet Bakanı G. KARACA
Çalışma Bakanı Ş. KAZAN	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. T. FEYZİOĞLU	Dışişleri Bakanı İ. S. ÇAĞLAYANGİL
İmar ve İskân Bakanı N. OK	Devlet Bakanı/ M. K. ERKOVAN	Ticaret Bakanı H. BAŞOL
Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı, Prof. Dr. N. ERBAKAN	İçişleri Bakanı O. ASILTÜRK	Ulaştırma Bakanı N. MENTEŞE
Devlet Bakanı H. AKSAY	Bayındırlık Bakanı V. A. DOĞRU	Turizm ve Tan. Bakanı L. TOKOĞLU
Millî Savunma Bakanı F. MELEN	Gıda-Tar. ve Hay. Bak. V. Ş. KAZAN	Genç. ve Spor Bakanı A. Ş. EREK

12/12/1977 tarihli ve 7/13177 sayılı Kararnamenin ekidir.

Orman Köylüleri /Kalkınma Fonu Yönetmeliği

I. BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Deyimler

Amaç :

Madde 1 — Ormanların korunması, geliştirilmesi, işletilmesi ve genişletilmesi hedeflerine ulaşılmasını sağlamak için, ormanların içinde veya bitişğinde yaşayan köy halkının kalkınmalarına katkıda bulunmak suretiyle bunların ormanlar üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak, amaç olarak saptanmıştır

Dayanak :

Madde 2 — Bu Yönetmelik, 6831 Sayılı Orman Kanununa 1744 sayılı kanun ile eklenen Ek 3. maddenin (H) fıkrası gereğince düzenlenmiştir.

Kapsam :

Madde 3 — Bu Yönetmelik; Fon'un gelirlerini, Fon'dan yapılacak harcamaların kapsamı ve çeşitlerini, yardımların genel, özel şart ve esaslarını, vade ve faiz hadlerini, Fon Bütçesi'nin hazırlanması ve uygulanması ile alım ve satım işlerini kapsar.

Yetki :

Madde 4 — Orman Bakanlığı emrinde teşkil olunan Fon ile ilgili ve bu Yönetmelikte belirtilen her türlü iş ve işlemler, bütün hak ve vecibeleri ile ORKÖY Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Deyimler :

Madde 5 — Bu Yönetmelikte geçen deyimler aşağıda açıklanmıştır :

a) Fon: 6831 Sayılı Orman Kanununa, 1744 sayılı kanunla eklenen Ek 3. madde ile teşkil olunan Fon'dur.

b) Orman İçi Köy : Evlerin bulunduğu yerleşim alanlarından itibaren aralıksız olarak devam eden arazi topluluğu; dört

yönden ormanlarla çevrili olan il ve ilçe dışındaki yerleşim yerlerine denir..

c) Ormana Bitişik Köy : Evlerin bulunduğu yerleşim alanlarından itibaren aralıksız olarak devam eden arazi topluluğu: bir, iki veya üç yönden ormanlara bitişik olan il, ilçe dışındaki yerleşim yerlerine denir.

d) Orman Köyü : «Orman içi» veya «Orman bitişik» köyleri kapsar.

e) Orman Köylüsü : Orman köyü nüfusuna kayıtlı olup, sürekli olarak bu köylerde oturan halk anlamına gelir.

f) Kalkınma Havzası : Orman köylerinin kalkındırılması amacıyla yapılan plan ve projelerin kapsadığı alan olup, ilçe bazına göre düzenlenir.

g) Kooperatif : Orman köylerinde oturan köylülerce kendi aralarında 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş veya durumları bu kanun hükümlerine uydurulmuş çok amaçlı Köy Kalkındırma (Kalkınma) Kooperatifi anlamına gelir.

h) Kooperatif Birliği : (g) fıkrası tanımına giren kooperatiflerin kendi aralarında 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurdukları birlik anlamına gelir.

i) ORKÖY : «Orman-Köy İlişkileri»nin kısaltılmış ifadesidir.

j) Kısa Vadeli Kredi : Bir yıla kadar süreyle verilen krediyi ifade eder.

k) Orta Vadeli Kredi : Bir yıldan beş yıla kadar (5 yıl dahil) süreyle verilen krediyi ifade eder.

l) Uzun Vadeli Kredi : Beş yıldan on yıla kadar (10 yıl dahil) süreyle verilen krediyi ifade eder.

m) İdare : Bu Yönetmelikte geçen «İdare» deyiimi; «Orman Bakanlığı»nı, «ORKÖY Genel Müdürlüğü»nü «ORKÖY Bölge Başmüdürlüğü»nü, «ORKÖY Başmühendisliği»ni ve «ORKÖY Proje Mühendisliği»ni ifade eder.

II. BÖLÜM

Fon Yönetimi

Kuruluş :

Madde 6 — ORKÖY Genel Müdürlüğü aşağıda yazılı merkez ve taşra kuruluşları kanalı ile Fon'u yönetir.

a) Merkez Kuruluşu : Genel Müdür, Özel Kalem, Genel Müdür Başyardımcısı, Genel Müdür Yardımcıları, Müşavirler ile Daire Başkanlıkları, Uzmanlar ve Müdürlüklerden teşekkül eder.

b) Taşra Kuruluşu : ORKÖY Bölge Başmüdürlükleri, ORKÖY Başmühendislikleri, Etüd—Plan, Proje, Heyet Başkanlıkları ve ORKÖY Proje Mühendisliklerinden teşekkül eder.

Kadroların hazırlanması :

Madde 7 — Fon'un kullanılması, orman köylülerinin Fon'dan yararlandırılmasına ilişkin hizmetlerin verimli, etkin ve süratle görülmesi amacıyla merkez ve taşra için lüzumlu teknik, uzman ve malî elemanlar ile yardımcı personele ait kadrolar her yıl (657 sayılı kanunu tadil eden 1327 sayılı kanunun 7. maddesiyle değişik 34. maddesi gereğince hazırlanıp saptanarak, Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin görüşü alınıp) Maliye Bakanlığında istenir.

Atamalar :

Madde 8 — a) ORKÖY Bölge Başmüdürleri, ORKÖY Genel Müdürlüğünün inhasıyla, Orman Bakanlığınca,

b) Fon Bütçesinden kadrolu olan ORKÖY Başmühendisleri, Etüd-Plan, Proje Heyet Başkanları, Kısım Müdürleri, ORKÖY Proje Mühendisleri ile Uzmanlar ve Teknik Elemanlar ORKÖY Genel Müdürlüğünce, Genel Bütçeden kadrolu olanlar ise ORKÖY Genel Müdürlüğünün inhası ile Orman Bakanlığınca,

c) Fon hesaplarını Orman Bakanlığı merkezinde yürütecek Fon Saymanlık Müdürü, Orman Bakanlığının teklifi ile Maliye Bakanlığınca,

d) Fon Merkez Saymanı ile taşradaki Fon Saymanları ve Hesap İşleri Müdürleri, ORKÖY Genel Müdürlüğünce,

e) ORKÖY Bölge Başmüdürlüğünde ORKÖY Başmühendisliğinde ve Etüd-Plan, Proje Heyet Başkanlığında ve ORKÖY Proje Mühendisliğinde çalışan diğer personelden Fon Bütçesinden kadrolu olanlar ORKÖY BÖLGE Başmüdürlüğünce, Genel Bütçeden kadrolu olanlar ise ORKÖY Genel Müdürlüğünün inhası ile Orman Bakanlığınca,

f) ORKÖY Bölge Başmüdürlükleri ile bağlı kuruluşlarındaki tayini Bölge Başmüdürlüklerine ait personelin diğer Başmüdürlük bölgelerindeki görevlere naklen tayinleri ORKÖY Genel Müdürlüğünce yapılır.

FON YÖNETİMİNDEN SORUMLU PERSONEL

İta amirleri :

Madde 9 — a) Merkezde Fon'un birinci derecede ita amiri Orman Bakanı ve ikinci derecede ita amiri ise Orman—Köy İlişkileri Genel Müdürüdür.

b) Taşrada Fon'un ikinci derecede ita amiri ise ORKÖY Başmühendisidir.

c) İta Amirleri: birinci derecede imza atmaya yetkili olup mevzuat dahilinde Fon'un amaca uygun olarak kullanılmasını ve Fon menfaatlerinin korunmasını sağlayarak, Fon'u yönetirler.

d) İta amirleri idari ve teknik işlerde tek başına, mali işlerde ise bu Yönetmelikte hüküm, bulunmayan hallerde 1050 Sapılı Muhasebei Umumiye Kanunu hükümlerine göre sorumludur.

e) İta amirleri, her türlü haberleşme ve sözleşmeleri yapmaya yetkilidirler.

f) İta amirleri yokluklarında, bu işleri varsa yardımcılarına, yoksa vekâlet verecekleri bir orman mühendisine yaptırırlar.

g) Her ita amiri, yetkisini kullandığı işlerden sorumludur.

h) İta amirliği, saymanlık ve tahakkuk memurluğundan ikisi aynı kimsede toplanamaz.

Fon Saymanlık Müdürü ve Saymanlar :

Madde 10 — Fon hesap işleri; ORKÖY Genel Müdürlüğünde Fon Saymanlık Müdürüne bağlı, Merkez Fon Saymanı ve taşrada ORKÖY Başmühendisliği Fon Saymanı tarafından yürütülür.

Saymanlar mali konularda mali evraka imza atmaya yetkili olup, Fon'la ilgili satın alma komisyonlarında yürütülür.

Her ita amirliğinde bir Fon Saymanlığı bulunur.

Saymanların sorumluluklarının tayininde, bu Yönetmelikte hüküm olmayan hallerde 1050 Sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu hükümleri uygulanır.

Fon Saymanlarının izinli olmaları halinde vekilleri, kendilerinin yazılı teklifi ve ita amirlerinin onayı ile görevlendirilirler.

Tahakkuk memurları :

Madde 11 — a) Fon harcamaları ile ilgili her ita amirliğinde bir tahakkuk memuru bulunur.

b) Tahakkuk memuru mevzuata uyarak, Fon'un gelir ve giderlerini tahakkuk ettirmekten sorumlu bir memurdur.

c) Tahakkuk memurlarının sorumluluklarının tayininde bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 1050 Sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu hükümleri uygulanır

Veznedarlar :

Madde 12 — a) Her Saymanlıkta bir veznedar bulunur.

b) Veznedarlar, kefalet kanununa tabi olup saymanlara karşı sorumludurlar.

c) Veznedarlar Fon Saymanları tarafından ibra edilirler.

d) Veznedarlar tahsil ve tediye, fişlerdeki imzalar tamamlandıktan sonra yaparlar.

e) Veznedarlar hatalı yapılan tahsil ve tediyelemlerden sorumludurlar.

f) Veznedarlar fişsiz ve kayıda dayanmayan tahsilat ve tediyelemleri hiçbir surette yapamayacakları gibi elden para alamaz ve ödeme yapamazlar.

Mutemetler :

Madde 13 — a) Mutemet, Fon hizmetlerinin gerektirdiği tahsilat ve tediyelemleri sayman adına yapmakla yükümlü, saymana karşı sorumlu, kefalete tabi memurdur.

b) Mutemetin ibrası Fon Saymanı tarafından yapılır ve ita amirince onaylanır.

c) Mutemetlerin görev ve sorumluluklarıyla diğer hususlar Orman Bakanlığınca düzenlenecek bir talimatla tesbit edilir.

Ayniyat ve Ambar Memurları :

Madde 14 — A — Ayniyat ve Ambar Memurları :

a) Kefalet Kanununa tabi olup ita amirine ve Fon Saymanına karşı sorumludurlar.

b) Fon Saymanı ile ita amirinin denetimi altındadırlar.

c) Ayrılışlarında, ibraları Fon Saymanı tarafından yapılır.

d) Teşkilâta ait bilumum malzeme ile demirbaşları teslim ederek zimmetlerine alırlar. Zimmetlerinde bulunan malzeme ve demirbaşları amirlerinin yazılı emriyle ilgiliye usulüne uygun olarak teslim ederler.

e) Ambar da bulunan ayniyatı korumamak, kayıtları tutmamak ve saklamamak, bunlar için gerekli tedbirleri almamak, gerekli tedbirler için de ita amirliğine yazı ile bildirmemekten sorumludurlar.

f) Ambar ve ayniyat memurları, demirbaş ve malzemenin zayi olması veya hasara uğraması halinde sorumlusunu araştırır, bulur, ita amirliğine yazı ile bildirir. Bedelinin tahsili gereken malzeme ve demirbaşların kayıtlı değeri piyasa değerinden aşağı ise piyasa fiyatı üzerinden aksi halde kayıtlı bedel üzerinden tahsil olunur.

g) Ambar ve ayniyat memurları, yıl sonunda ita amirinin tayin edeceği bir komisyon önünde, ambar sayımı yapıp bunu tutanakla saptarlar.

B — İta amiri ve Fon Saymanı dilediği an ayniyatı ve ambar mevcudunu sayarlar veya saydırabilirler.

C — Bu Yönetmelikte hüküm olmayan hallerde 1050 Sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile Ayniyat Talimatnamesi hükümleri uygulanır.

D — Devlet malı kat'i surette şahsi işlerde kullanılamaz. Kayıba uğradığı veya kırıldığı bahanesiyle mülk edinilemez.

Fon Saymanlık Müdürünün görev ve yetkileri :

Madde 15 — Fon Saymanlık Müdürü :

a) Fon işleri ile görevlendirilen memurların amir ve denetçisi olup bu Yönetmeliğe göre verilen görevleri genel bilânçoyu, muzaaf ve muhasebe planına göre düzenlemek, Fon'un bütün mali işlemlerini ve hesaplarını yapmak, muhasebe bakımından kendisine bağlı merkez ve taşradaki Fon Saymanlarının nakit mutemetleri ve ayniyat memurlarının hesap ve işlemlerinin düzgün yürütülmesini sağlamak,

b) Fon Saymanlık Müdürlüğüne ait bütün evrak ve defterleri korumak veya korunmasını sağlamak,

c) Genel bilânçoyu kesin hesapla birlikte kanunî süresi içinde Sayıştay'a ve Maliye Bakanlığına vermek,

d) Taşra kuruluşlarında çalışan Hesap İşleri Müdürleri, Fon Saymanları, Mutemetleri ile muhasebe iş ve işlemlerini yerinde denetlemek,

e) Fon Bütçesini hazırlamak; birimlere gerekli ödeneklerin gönderilmesi, ek ödenek ve aktarmalarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek ile görevlidir.

Madde 16 — ORKÖY Başmühendisliği Fon Saymanlıklarının kasa ve banka hesaplarında bulundurulacak para limiti ORKÖY Genel Müdürlüğüne saptanır.

ORKÖY Bölge Başmüdürlüklerinin görev ve yetkileri :

Madde 17 — ORKÖY Bölge Başmüdürlükleri :

a) ORKÖY Genel Müdürlüğüne bağlı olup çalışma alanı içerisindeki birimlerin amiri ve deneticisidir.

b) Bölgesi içerisindeki teknik, idari ve mali her türlü işlerin kanun, tüzük, yönetmelik ve genel emirlere göre yürütülmesini sağlamakla görevli olup teknik idari ve mali konularda ORKÖY Genel Müdürlüğü ile yazışmaya yetkilidir.

c) Etüd—Plân, Proje Heyet'ine çalışma alanı içerisindeki orman köylerinin plân ve projelerini yaptırmak, İl Koordinasyon Kurulundan geçirilmesini sağlamak, birinci derecede onaylamak ve ORKÖY Genel Müdürlüğüne göndermek,

d) Her türlü inşaat ve tesislere ait projeleri ve keşif evrakını yaptırtmak, onaylamak ve ORKÖY Genel Müdürlüğüne göndermek

e) Başmühendislikler tarafından hazırlanan bütçeleri kontrol etmek ve birleştirerek ORKÖY Genel Müdürlüğüne göndermek,

f) Ödenek ve kadro tekliflerini yapmak, ORKÖY Başmühendisliklerinin iş programlarını hazırlamak ve ORKÖY Genel Müdürlüğüne göndermek,

g) Başmühendisliklere ait hesap işlerinin düzenli ve bütçe dahilinde yürütülmesini, bu işlere ait aylık mizan ve cetvellerin, bilançoların düzenlenmesini sağlamak, kontrol etmek ve zamanında ORKÖY Genel Müdürlüğüne göndermek,

h) İş durumuna göre Bölge Başmüdürlük mıntıkası dahilindeki memurlardan herhangi birinin diğer bir iş yerinde üç ayı geçmemek üzere geçici görevle çalıştırmak,

i) Her türlü yardım işlerinin yürütülmesini, yardımların gayesine sarf edilmesini ve idare alacaklarının zamanında tahsilinin sağlanmasını izlemek,

j) Kooperatifçiliğin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi ile ilgili her türlü çalışmayı yaptırmak,

k) Mıntıkası dahilinde bulunan her türlü makina ve motorlu taşıtların bakım ve verimli çalışmalarını temin etmek ve ettirmek,

1) Başmüdürlük merkezine tayin edilmiş olan teknik ve diğer elemanlar arasında mevcut, mevzuat ve umumî emirler içerisinde vazife taksimi yapmak.

ile görevlidirler.

ORKÖY bölge başmüdür yardımcılarının görev ve yetkileri:

Madde 18 — ORKÖY Bölge Başmüdür Yardımcıları :

a) Bölge Başmüdürünün bulunmadığı zamanlarda Bölge Başmüdürlerine tanınan görev ve yetkileri kullanmak,

b) Bölge Başmüdürünün vereceği direktifleri yerine getirmek,

ile görevlidirler

ORKÖY başmühendislerin görev ve yetkileri :

Madde 19 — ORKÖY Başmühendisleri :

a) ORKÖY Bölge Başmüdürlüğüne bağlı olup çalışma mıntıkası içerisindeki birimlerin amiri, deneticisi ve fon ile ilgili mali işlerde ita amiridir.

b) Mıntıkası dahilindeki teknik, idarî ve mali her türlü işleri kanun, tüzük, yönetmelik, genel emirler ve Bölge Başmüdürlüğünden alacakları talimat dairesinde yürütmekle görevli olup teknik ve mali konularda Bölge Başmüdürlüğü ile yazışmaya yetkilidir.

c) Kalkınma plânlarının önerdiği konulardaki projelerin yapılmasını ve uygulanmasını sağlamak, uygulama sonuçlarını ilgili defterlerine kayıt etmek veya ettirmek,

d) Her türlü inşaat ve tesislere ait projeleri ve keşif evrakını yapmak veya yaptırmak, sözleşme ve şartnameleri usulüne uygun olarak düzenlemek,

e) Başmühendisliğini ilgilendiren bütün işler için Orman Bakanlığı adına dava açtırmak, icra ve takip işlerinin düzenli yürütülmesini sağlamak,

f) İş durumuna göre bütçe, ödenek ve kadro tekliflerini, iş programını hazırlamak ve onaylatmak üzere Bölge Başmüdürlüğüne göndermek,

g) Artırmak eksiltme, pazarlık usulleri ile yapılacak alım ve satım işleriyle, birim fiyat ve gündelik usulleri ile yaptırılacak işlerin mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılmasını sağlamak,

h) Başmühendisliğe ait hesap işlerinin düzenli ve bütçe dahilinde yürütülmesini, bu işlere ait aylık mizan ve cetvellerin, bilanço düzenlenmesini ve zamanında Bölge Başmüdürlüğüne gönderilmesini sağlamak,

i) İş durumuna göre Başmühendislik mıntıkası dahilindeki memurlardan herhangi birini diğer bir iş yerinde bir ayı geçmemek üzere geçici görevle çalıştırmak, ve bu süreden fazla görevlendirilecekleri Bölge Başmüdürlüğünün yazılı tasvibini almak suretiyle yerinde bırakmak, (Her ne sebeple olursa olsun çalıştırma süresi üç ayı geçemez)

j) Kredileme sırasında kooperatiflerin durumunu incelemek ve incelemek,

k) Her türlü yardım işlerini yürütmek, yardımların gayesine sarfını sağlamak ve idare alacaklarını zamanında tahsil etmek veya tahsil ettirmek,

l) Mıntıkası dahilinde bulunan her türlü makine ve motorlu taşıtların bakımlı ve verimli çalışmalarını sağlamak, ile görevlidirler.

ORKÖY başmühendis yardımcılarının görev ve yetkileri :

Madde 20 — ORKÖY Başmühendis Yardımcıları :

a) ORKÖY Başmühendisinin bulunmadığı zamanlarda Başmühendisliğe tanınan görev ve yetkileri kullanmak,

b) Başmühendisinin vereceği direktifleri yerine getirmek, ile görevlidir.

ORKÖY proje mühendislerinin görev ve yetkileri :

Madde 21 — ORKÖY proje mühendisleri :

a) ORKÖY Başmühendisliğine bağlı olup Mühendisliğindeki memurları yönetmek ve denetlemek, ayrıca Fon ile ilgili harcamalarda tahakkuk memurluğunu yapmak,

b) Çalışma alanı içerisindeki teknik, idarî ve malî her türlü işleri kanun, tüzük, yönetmelik, talimat ve genel emirler ile ORKÖY Başmühendisliğinden alacağı emirler çerçevesinde yürütmek bu işler için ORKÖY Başmühendisliği ile yazışmaları yapmak,

c) Plân ve projelerin yıllık uygulamalarını izlemek ilgili defterine kayıt etmek,

d) Her çeşit tesisat ve inşaat işlerini ve bunlara ait kışif, plân ve raporlarını yapmak veya yaptırmak,

e) ORKÖY Proje Mühendisliğine ait her çeşit defter ve cetvelleri tutmak, tutturmak, işçi, taşaron ve müteahhitlere ait istihkak raporları ve puantajları ile diğer tahakkuk evrakını düzenlemek,

f) Görülen işler ve verilen direktifler hakkında her ay sonunda düzenliyeceği çalışma raporunu ve cetvelleri, ORKÖY Başmühendisliğine göndermek,

g) ORKÖY Proje Mühendisliği bölgesindeki bina ve tesislerin, demirbaş eşya ve malzemenin, araç ve gereçlerin bakım ve korunmasını sağlamak veya sağlatmak,

h) Her türlü borçlandırma iş ve işlemleri için gerekli evrakı tamamlattırıp ORKÖY Başmühendisliğine göndermek,

i) Ferdi ve kooperatiflere ait kademeli kredilendirmede gerekli denetimi yapmak ve yaptırmak ve raporunu ORKÖY Başmühendisliğine göndermek,

j) İlçe Koordinasyon Kurulu aracılığı ile diğer kamu kuruluşlarınca orman köylerine götürülmesi gereken hizmetlerin koordinasyonunu sağlamak,

k) Fon'dan yapılacak yardımların gayesine harcanmasını ve geri dönüşümlerini sağlamak ve ORKÖY Başmühendisliğine bildirmek,

ile görevlidirler.

ORKÖY başmühendisliği fon saymanlarının görev ve yetkileri :

Madde 22 — Fon Saymanı :

a) Fon Saymanı servisinin amiri ve denetçisi olup bu Yönetmeliğe göre verilen görevleri yapmak, tediye tahsilat, ayniyat ve bu işlere ait evrak ve defterleri, cetvelleri ve mizanları ve bilançoyu usulüne göre düzenlemek ve Sayıştay'a hesap vermek, ORKÖY Başmühendisliğinin bütün mali işlem ve hesaplarını yapmak, saymanlık bakımından kendisine bağlı nakit ve ayniyat mutemetlerinin hesap ve işlemlerinin düzgün yürütmesini sağlamakla yükümlüdür.

b) Fon Saymanlığındaki her çeşit kredi ve yardımlara ait evrakı korumak veya korunmasını sağlamaktan sorumludur.

c) Fon Saymanı veya bu işle görevli memur, vergi tahakkuk ve gecikmesinden, pul ve müsbet evrak noksanlığından, hesap hatalarından doğan kusurlu olaylardan, takip edilme-

mekten dolayı zaman aşımına uğrayan idare alacaklarından tek başına sorumludur.

d) Bütçe dışı ödemelerden ve ait olduğu bölümler dışında başka bölümlerden yapılan ödemelerden, kadro dışı ödemelerden, ve yukarıda gösterilen hususlar dışında kalan diğer mali işlerden, ORKÖY Başmühendisi ile Fon Saymanı, mevzuata aykırı olarak tahakkuk ettirilmiş giderlerin ödenmemesinden tahakkuk memuru ile Fon Saymanı müştereken sorumludurlar.

ORKÖY Başmühendisleri, Fon Saymanlarını ödenek dışı harcamalara zorlayamazlar.

Mevzuat ve genel emirlere aykırı olduğu gerekçesi ile saymanlıkça ödenmesinden çekinilen ödemeler için vereceği yazılı emirlerden ORKÖY Başmühendisi re'sen sorumludur.

Devir - teslim işlemleri :

Madde 23 — Görevden ayrılıştta :

a) ORKÖY Bölge Başmüdüğü, ORKÖY Başmühendisi, Fon Saymanları ve Proje Mühendisleri, gizli ve özel evrak ile mühürleri aynen ve amir durumunda olanlar genel iş durumu hakkındaki bilgileri yazılı olarak,

b) ORKÖY Başmühendisi ile ORKÖY, Proje Mühendisi, kalkınma plân ve projelerini kayıtları ile karşılaştırarak,

c) Ayniyat işleri ile görevlendirilen memur, sabit kıymetlerle demirbaşları kayıtları ile karşılaştırarak,

d) Genel evrak ve arşiv memuru, arşivdeki dosya evrak ve defterleri sayarak,

e) Fon Saymanı veya bu işle görevlendirilen memur görevi devrettiği tarihe kadar olan sarf evrakı ile idare alacaklarına ait evrak ve belgeleri, çek ve makbuzları çıkaracağı mizanlarıyla birlikte,

f) Ambar memuru, ambar mevcutlarını sayarak, ambar ve muhasebe kayıtları ile kontrol etmek suretiyle, ORKÖY Proje Mühendisliği kâtip— mutemetleri, demirbaş defterinde kayıtlı sabit kıymetlerle demirbaşları, buldukları yerler itibarıyla sayarak ve tahsilatları ile avans artıklarını, mutemetlik defteri, tahsilat makbuzu, istihkak raporu ve bordrolarıyla inceleyip uygunluğunu sağlayarak,

devrederler.

Devir cetvelleri dört nüsha olarak düzenlenir. ORKÖY Başmühendisiyle Fon Saymanı veya bu yetkilere sahip olan memur

tarafından onaylanır: Onaysız devir cetvelleri geçerli sayılmaz. Bu cetvellerden biri ORKÖY Proje Mühendisliği dosyasında, biri ORKÖY Başmühendisliği dosyasında, diğer nüshalarında devir eden ve devir alanda kalır.

III. BÖLÜM

Fon Bütçesi

Madde 24 — a) Fon Bütçesi ORKÖY Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakanlığının onayı ile uygulanmaya konur.

b) Fon'un hesap dönemi, malî yıldır.

c) ORKÖY Başmühendisleri; hazırlayacakları bütçeleri, gerekçeleriyle birlikte bir Kasım'a kadar Bölge Başmüdürlüğüne gönderirler.

Bölge Başmüdürleri; ORKÖY Başmühendislikler bütçelerini kontrol ve birleştirerek bir Aralık'ta ORKÖY Genel Müdürlüğünde bulunacak şekilde gönderirler.

ORKÖY Genel Müdürlüğü Fon Bütçesini düzenler, Bakanlığın onayından sonra Bölge Başmüdürlüklerine gönderir.

ORKÖY Bölge Başmüdürlükleri de buna dayanarak ORKÖY Başmühendisliklerinin bütçelerini gönderir.

ORKÖY Başmühendisliklerince hazırlanan iş planları ORKÖY Bölge Başmüdürlüklerince ORKÖY Genel Müdürlüğüne gönderilir.

d) ORKÖY Başmühendislikleri, kendilerine tahsis edilen ödenek dahilinde ve iş planı gereğince çalışırlar. Bütçe dışı ve ödeneksiz harcama yapamazlar. Tertiplenen iş planına göre ödenek yetmediğinde, önceden aktarma veya ödenek talebinde bulunulur.

e) Ana hesap bölümleri arasında yapılacak aktarmalar Orman Bakanlığınca; ana hesap maddeleri arasında yapılacak aktarmalar ise ORKÖY Genel Müdürlüğünce yapılır.

f) Fon harcamalarında uygulanacak muhasebe usulü, «Muzaaf Usul» dür. Bu hususda ORKÖY Genel Müdürlüğünce bir muhasebe planı ve açıklama hazırlanır.

g) Taşrada, ORKÖY Başmühendisliklerinde Fon hesapları Fon Saymanı tarafından; ORKÖY Proje Mühendisliklerinde,

mutemet tarafından yürütülür. (Bunlara, bölgenin büyüklüğüne ve iş durumuna göre gerekli personel verilir.)

h) Bankadan alınacak paralara ait çek, tahsil, ödeme ve mahsup fiş ve makbuzlarının çift imzalı olması şarttır. Fiş ve makbuzlar birinci derecede ORKÖY Başmühendisi, ikinci derecede Fon Saymanı veya bu yetkiye sahip memur tarafından imzalanır.

i) ORKÖY Başmühendislikleri hesap işlerine ait aylık mizan ve ek cetveller, ORKÖY Başmühendisi ile Fon Saymanı tarafından imzalanarak üç nüsha halinde düzenlenir. İki nüshası tetkik edilmek üzere takip eden ay sonuna kadar Bölge Başmüdürlüğüne gönderilir. Tetkik edilen mizan ve ek cetvelerden bir nüshası ORKÖY Genel Müdürlüğüne gönderilir.

ORKÖY Başmühendisliklerinde kalması gereken gelir ve gider belgeleri, cetvel, bilanço ve diğer belgeler arşivlerde düzenli olarak saklanır.

j) ORKÖY Başmühendislikleri geçmiş yıla ait kesin hesapları, bilançoları ve ek cetvellerini mali yıl sonundan başlayarak en geç iki ay içerisinde dört nüsha olarak hazırlayıp birer nüshalarını tetkik edilmek üzere ORKÖY Genel Müdürlüğüne ve ORKÖY Bölge Başmüdürlüğüne gönderirler. Bir nüshasını da Sayıştay'a göndermekle zorunludurlar.

Fon Saymanlık Müdürlüğünce genel bilanço ve kesin hesap çıkartılarak ertesi yılın Temmuz ayı içerisinde Sayıştay'a, ayrıca bir nüshası da Maliye Bakanlığına gönderilir.

k) Çek, makbuz, tahsil, ödeme, mahsup fişleri gibi evrakın cilt ve sayfa numaraları sayılıp buna ait bir deftere kayıt edilir. ORKÖY Başmühendisliğinde bunlardan başka gerekli görülen defterler de tutulur.

IV. BÖLÜM

Fon'un Gelirleri

Madde 25 — 6831 sayılı Orman Kanununa eklenen EK 3. maddede belirtildiği gibi Fon'un gelirleri :

a) 6831 sayılı Orman Kanununun 31, 32, 33 ve 35. maddeleri gereğince verilenlerle, dış memleketlere ihraç edilenler ve Devlet Orman İşletmelerince, Devlet Kereste Fabrikalarına satılan, tomruklar hariç olmak üzere, Devlet Orman İşletmeleri

ve Kereste Fabrikalarından tomruk, yarı mamul kereste ve ikincil ürün alanlardan, satış bedeli üzerinden % 3 oranında tahsil olunacak hisseden (bu hisse; satış bedelinin müşteriden fiilen tahsil edildiği ayı takip eden ay içinde satışı yapan Devlet Orman İşletmeleri ve kereste fabrikaları tarafından Fon hesabına yatırılır.)

b) Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermayesinden kurulmuş olan Fon'daki paradan (sözü geçen Fon'daki bu para 29/6/1973 tarih ve 1744 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde bu Fon'a devredilir.)

c) 6831 sayılı Orman Kanununun 17 ve 115¹ maddeleri uyarınca verilecek izin ve irtifak haklarına dayanılarak Devlet, İl, Belediye veya köy tüzel kişilikleri ile özel hukuk tüzel kişiliklerince yapılacak kâr gayesi bulunmayan, kamu tesisleri dışındaki her türlü tesisin proje toplam bedelinden orman sahasına isabet eden kısmının, % 3 ü oranında alınacak hisseden (bu hisse, izin ve irtifak hakkının tesisini müteakip, ilgililer tarafından en geç bir ay içerisinde Fon hesabına yatırılır. Yatırılmadığı takdirde, verilmiş olan izin veya irtifak hakkı tesisi işlemi hükümsüzdür.)

d) Her yıl binde birinden az olmamak üzere genel bütçeden yapılacak yardımdan (bu yardım en geç malî yıl sonuna kadar Fon hesabına aktarılır.)

e) Devlet Orman İşletmeleri ve Kereste Fabrikaları senelik safi kârlarından alınacak % 10 hisseden (bu hisse, Devlet Orman İşletmeleri ve Kereste Fabrikalarının yıllık genel bilançosunun çıkarılmasını takip eden iki ay içerisinde ve iki eşit taksitte Fon hesabına yatırılır.)

f) Faiz, ikramiye, her çeşit bağış, v.s. gelirlerden teşekkül eder.

Bu gelirlerin, tahsili için düzenlenen kâğıtlar; damga vergisinden ve tahsil işlemleri harçtan muaftır.

V. BÖLÜM

Fon'dan yapılacak harcamaların kapsam ve çeşitleri :

Madde 26 — Fon'dan yapılacak harcamalar, orman köylülerinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarına çözüm getirerek kalkınmalarına katkıda bulunmak ve dolayısıyla sosyo—

ekonomik tedbirlerle ormanların korunmasını sağlamak amacıyla düzenlenen plân ve projelerde önerilen çeşitli Ekonomik hizmetler ile alt yapı (yol, haberleşme, elektrik, içme ve sulama suyu ile drenaj tesisleri) ve kooperatiflerin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesiyle ilgili her türlü faaliyetlere katkıda bulunmak üzere :

a) Orman köylülerinin yararlanacağı; kalkınma havzalarında Orman Bakanlığının da katılması ile hazırlanan genel plânlar ile ORKÖY Genel Müdürlüğünce hazırlanacak özel plân ve projelerde önerilen alt yapı hizmetleriyle ekonomik kalkınma hizmet konularında yapılacak yatırımlara ilişkin harcamaları,

b) Plan ve projesi yapılmış alanlarda veya bu alanlar dışında kurulmuş (ilgili maddelerinde belirtilen şartları taşıyan) kooperatiflerin veya kooperatif birliklerinin Orman Bakanlığı'nca veya ORKÖY Genel Müdürlüğünce onaylanacak projelerine dayalı olarak yapacakları hizmet faaliyetleri için yapılacak yardımlara ait harcamaları,

c) Orman köylülerinin kooperatifleşmelerini teşvik ve kooperatif birliklerinin kuruluşlarına katkıda bulunmak için yapılacak harcamaları,

d) Öncelikle köy imar planı yapılmış toplulaştırılması veya merkezi köy olması kararlaştırılmış orman köylerinden, muhtaç köylülere, merkezi yerde yapacakları konutlar ve tarımsal tesisler (İşletme binaları, ahır, samanlık, kümes; vs.) için verilecek kredileri,

e) Kamu kuruluşları hizmetlerinde orman köy ve köylüler adına katılma paylarını,

f) 6831 sayılı Kanununun Ek 3. maddesinin (f) fıkrası gereğince yapılacak iadelere ait harcamaları,

g) Fon'un yönetimine ilişkin harcamaları, kapsar.

— Madde 27 — 26. maddeye göre yapılacak yardımlar :

— Karşılıksız yardımlar

— Ayni ve nakdi kredi yardımları (faizli veya faizsiz) olarak yapılır.

Karşılıksız yardımlara ait harcamalar :

Madde 28 — a) Orman köylerinde yaşayan halkın faydalanması söz konusu olan, köyün ekonomik kalkınmasına kat-

kısı bulunan, kamu hizmeti niteliğini taşıyan projeli hizmet ve yatırımlar için ORKÖY Genel Müdürlüğünün belirleyeceği esaslara uyulmak kaydıyla kontrollü ve kademli olarak köy tüzel kişiliğine,

b) Plân ve proje alanı içinde veya dışında kurulmuş olup 55. maddedeki şartları yerine getiren kooperatif veya kooperatif birliklerine giriştikleri projeli faaliyetlerde kullanılmak üzere, Orman Bakanlığınca veya ORKÖY Genel Müdürlüğünce onaylanan proje tutarlarının en çok % 10 u kadar,

c) Kooperatif birliklerinin kuruluşlarına katkıda bulunmak amacıyla, kooperatif birliğine ortak olacak kooperatifin peşin ödemesi gereken taahhüt ettiği ortaklık payları, tutarının 1/4 ü kadar. yardım yapılabilir.

Madde 29 — Plân ve proje alanlarındaki orman köylülerinin yararlanacağı diğer kamu kuruluşlarının yıllık programlarına alınan alt yapı ve diğer kalkınma hizmetleri için köylülerin kanuni katılma payları, muhtaç köylüler için bu Fon'dan karşılanabilir.

Madde 30 — Kalkınma alanları için düzenlenen plân ve projelerde yapılması programlaştırılmış ve gerçekleşmesi zorunlu olan alt yapı hizmetleri, harcamaları bu Fon'dan karşılanmak üzere idarece yaptırılır veya kamu kuruluşlarına yaptırılabilir.

Madde 31 — Dağınık yerleşimi önlemek, mahalle ve obaların toplulaştırılmasını sağlamak üzere alt yapı hizmetleri, öncelikle bu mahalle ve obaların merkez ünitesi olabilecek yerlere götürülür.

Köy toplulaştırılmasında, köylerin ormana zarar vermiyeceği yerler seçilir.

Madde 32. — Fon'dan yapılacak harcamalardan, kredi niteliğini taşımayan ve geri alınarak Fon hesabına katılması söz konusu olmayan nitelikteki ve yukarıda 28, 29, 30 ve 31. maddelerde belirtilmiş olan harcamalar, 6831 sayılı Orman Kanununun Ek 3. maddesinin (A) fıkrasının (d) bendi gereğince o yıl yenel bütçeden verilecek yardım miktarının % 85 i kadar yapılabilir.

Aynı ve nakdi kredi yardımlarına ait harcamalar :

Madde 33 — Orman köylülerinin kalkınmalarına katkıda bulunmak, odunun yakıt maddesi olarak kullanılmasını azaltmak ve israfını önlemek, aynı zamanda ormanların korunmasını sağlamak amacıyla;

a) Dam örtüsü olarak ahşap toprak malzeme kullanılan orman bölgelerinde bu malzeme yerine geçmek üzere çataları uygun görülenlere kiremit ve saç gibi çeşitli dam örtülüğü malzemesi;

b) Yüksek randımanlı ısıtma ve pişirme araçları ve ekipman,

c) Odun yerine kullanılacak yakıt maddeleri (linyit kömürü, likit gaz v.s.) ve araçları,

d) Ormancılıkta iş veriminin arttırılması için gerekli kesim aletleri ve ekipmanı,

İdarece satın alınıp muhtaç köylülere maliyet bedeli üzerinden aynı olarak verilir.

Madde 34 — Ormanların korunması yönünden ormanı köylülerinin ekonomik gücünü arttırmak ve kalkınmalarına katkıda bulunmakla ilgili olarak :

a) Fenni arıcılık işletmeleri,

b) Evcil, küçük ve büyük baş hayvancılık işletmeleri ile ahır hayvancılığını teşvik ve geliştirmek üzere yem bitkileri yetiştirilmesi,

c) Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, orman, hayvan ve tarım ürünlerinin satın alınması, depolanması ve pazarlanması, bu ürünlere dayalı sanayinin ve her türlü el ve ev sanatlarının desteklenmesi ile diğer hizmet konularına ait projelerde yer alan her türlü faaliyetler için muhtaç köylülere, kooperatiflere ve kooperatif birliklerine aynı ve nakdi kredi yardımları yapılır.

Madde 35 — Orman Köylülerinin kooperatifleşmelerini teşvik ve proje uygulamalarına yardımcı olmak amacıyla kooperatif ortağı köylülerin taahhüt ettikleri ortaklık payı tutarının en çok yarısı kadarı (5.000 TL. sını kadar olan ortaklık payları söz konusu olup bu miktarın üstündeki ortaklık payına sahip olanlara da bu yardım 2.500 TL. sını geçemez.) için, kendilerine kredi yardımı yapılır.

Madde 36 — Orman köylülerine yapılacak aynı ve nakdi kredi yardımlarından ;

a) 33. maddede belirtilen hizmet ve faaliyetlere ait konularda köylü katkısı aranmaz.

b) 34. maddede yer alan projeli faaliyetlerle ilgili konularda katkı; proje tutarının, kooperatif ortağı olanlarda en az % 10 u, kooperatif ortağı olmayanlarda ise en az % 20 si oranındadır. (Bu faaliyetlerde projeler tutarı 100.000 TL ni geçemez.)

Madde 37 — Orman Köylülerinin ve bu köylülerin kurdukları kooperatifler ile kooperatif birliklerinin uygulayacakları projeli faaliyetler için verilecek kredilerden :

- a) 50.000 dahil TL. na kadar olanlar faizsiz,
- b) 50.001 TL - 250.000 TL. arasında olanlar % 1,
- c) 250.001 TL. - 1.000.000 TL. arasında olanlar % 2,
- d) 1.000.001 TL. nin üstünde olanlar % 3 faizlidir.

Fon harcamalarının bağlı olmadığı Kanunlar :

Madde 38 — Fon harcamaları, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye ile 2490 sayılı Arttırma, Eksiltme ve İhale Kanununa bağlı değildir.

Fon yönetim giderleri :

Madde 39 — Fon'dan; Fon'un kullanılmasında, özellikle Fon yönetimi ve Fondan finanse edilen plan ve projelerin uygulanmasında aşağıdaki fıkralarda belirtilen;

- a) Personel giderlerine,
- b) Yolluklara,
- c) Hizmet alımlarına,
- d) Tüketim malları ve malzemelerine,
- e) Demirbaş alımlarına,
- f) Makina, teçhizat ve taşıt alımlarına,
- g) Taşınmaz mal alımları ve yapımlarına,
- h) Sair yönetim giderlerine,

ait harcamalar yapılır.

Madde 40 — 39. maddede belirtilen Fon yönetim giderlerine ait yıllık harcamalar o yıla ait Fon gelirlerinin % 20 sini geçemez.

VI. BÖLÜM

Kredi İşlerinde Uygulacak Usul ve Esaslar

Ödeme plânı :

Madde 41 — Verilecek krediler için ödemesiz devrenin hemen bitiminden sonra projenin konusuna göre, ilk yıllarda daha az, sonraki yıllarda fazla olmak kaydıyla ORKÖY Başmühendisliğince bir ödeme plânı düzenlenir. Ancak ödemesiz devre vade içindedir:

Vade :

Madde 42 — Aynı ve nakdi olarak orman köylülerine, kooperatif ve kooperatif birliklerine yapılacak her türlü kredi yardımları, plân ve projelerinde belirtilen süreler gözönüne alınarak kısa, orta ve uzun vadeli dir.

Ödemesiz devre :

Madde 43 — Orman köylülerine, kooperatif ve birliklerine yapılacak faizli ve faizsiz kredi yardımlarından, plân ve projesinde belirtilen ödemesiz devre için taksit alınmaz.

Tahsilat :

Madde 44 — Borç senetlerini ödeme plânına göre belli edilen tarihlerde ödemeyen şahıs, kooperatif ve birliklerin botçları muacceliyet kesbeder.

Madde 45 — Borçlu, herhangi bir mücbir sebeple taksit borcunu zamanında ödeyemeyeceğini isbatlar ve bu husus idarece kabul olunursa, borç taksidi bir defaya mahsus olmak üzere ve en çok bir yıl süreyle ertelenebilir.

Madde 46 — Fon'un alacağından dolayı hacze konu olan taşınır ve taşınmaz malları satın almaya, kullanmaya, satmaya ve Fon'a gelir kaydetmeye idare yetkilidir.

Madde 47 — İdarece Fon'dan satın alınıp da eskিয়েerek kullanılamayacak hale gelen her türlü mal ve malzeme, araç ve gereçler, idarece satış usullerine göre satılır. Bunların bedelleri ile ambar ve kasa fazlalıkları Fon hesabına gelir kaydedilir.

VII. BÖLÜM

Köylülere Yapılacak Yardımlar

Sartlar :

Madde 48 — Orman köylerinde oturan halkın bu Fon'dan yararlanabilmesi için;

a) 33. maddede belirtilen hizmetler için oturduğu köyü kapsayan sektörel projenin yapılmış ORKÖY Genel Müdürlüğüne onaylanmış,

34. maddede belirtilen hizmetler için de oturduğu köyü kapsayan plân veya projenin yapılmış İl Koordinasyon Kurulundan veya Devlet Plânlama Teşkilatının onamasından geçmiş olması,

b) Kendisinin yazıyla istekte bulunması,

c) Yardıma esas teşkil edecek konunun, plân ve projelerde önerilmiş olması,

d) Aile reisi olması, o köyün nüfusuna kayıtlı ve o köyde en az bir yıldan beri oturmuş olması,

e) Yapılacak yardımı bildirilen şartlara göre ödemeyi yüklenmiş olması,

f) Muhtaç olması (Aile gelirinin millî plânlarda öngörülen en az yıllık brüt aile gelirinin altında olması),

g) Konu ile ilgili eğitim görmüş veya o konu ile çalışmakta olması,

h) Özellikle merkezi köylerde, bilgi-görgü mubadelesi ve eğitim kolaylıkları nedenleriyle küçük sanayi, el ve ev sanatları konularında kredi alacaklarını, kapalı ve sağlık şartlarına uygun iş yerlerinin bulunması veya bu gibi iş yerlerini yaptırmayı kabullenmiş olmaları, şarttır.

Başvurma :

Madde 49 — Her türlü kredi istemleri; aile reisi tarafından idareye yapılır.

Madde 50 — Yardım istemleri ORKÖY Başmühendisliğince incelenir. İstemlerin şartlara uygunluğu saptandıktan sonra kredilendirmeye esas teşkil edecek proje ve belgeler ORKÖY Başmühendisliğince veya ORKÖY Proje Mühendisliğince hazırlanır.

Kredi yardımlarından 25.000,— TL. sına kadar olanları doğrudan doğruya 25.000,— 50.000,— TL. arasında olanları ORKÖY Bölge Başmüdürlüğünden, 50.000,— TL. dan yukarı olanları da ORKÖY Genel Müdürlüğünden izin almak suretiyle kademeli ve kontrollü olarak ORKÖY Başmühendisliği tarafından verilir.

Öncelik :

Madde 51 — Orman köylülerine yapılacak yardımlar öncelikle;

a) Deprem, yangın, sel, toprak kayması gibi afetlerde zarara uğramış olanlara,

b) Öncelikle orman içi köylerden başlamak üzere ormanlık çalışmalarının en yoğun ve milli gelirden alınan payın en düşük, halk orman ilişkilerinin en bozuk olduğu öylere,

c) Mahalle ve obaların ve köylerin toplulaştırılmasını teşvik için, toplulaştırılması kararlaştırılmış köylerde oturanlara (plân ve projesi yapılmamışsa, hemen yaptırılarak),

d) Plân ve projesi yapılmış, kalkınma havzalarında kurulmuş kooperatiflere, yapılır.

Borçlandırma :

Madde 52 — Borçlandırma, aile reisi üzerine yapılır. Koca yoksa kadın aile reisidir.

Madde 53 — İdarece kendilerine aynı ve nakdi kredi yardımı yapılacaklar, en az iki müteber kefilin imzalayacağı borç senedi veya müşterek ve müteselsil borçlanacakların düzenliyecekleri borç senedi alınmak suretiyle veya banka teminatı veya ipotek karşılığında borçlandırılır.

Madde 54 — Borçlandırılacak kişiden, aynı ve nakdi olarak yapılan yardımın önerilen konularda kullanılacağına, verilen mal ve malzemenin başkasına hiçbir surette devredilmeyeceğine, satılmıyacağına ve idarece bildirilecek diğer şartlara uyulacağına dair bir tahhütname, peşin olarak alınır.

İdarece belirtilen şartlara uygun hareket etmeyenlerden, verilen aynı yardımı bedelleri ve nakdi yardım tutarları kanuni banka faizi ile birlikte geri alınır ve bu kişiler bir daha bu haklardan yararlanamazlar.

VIII. BÖLÜM**Kooperatif ve Birliklerine Yapılacak Yardımlar****Şartlar :**

Madde 55 — Kooperatif ve birliklerinin bu Fon'dan yararlanabilmesi için;

a) Kooperatifçilik amaç ve ilkelerine uygun ve bu anlam içerisinde ortaklıkla ilgili ve ortakların sosyo—ekonomik ihtiyaçlarının giderilmesine yararlı hizmet götürücü, ortaklarına istihdam olanağı yaratıcı veya üretimi artırıcı veya değerlendirici nitelikte, kalkınma plânlarıyla tutarlı bir projeyi uygulamaya koyması,

b) Kanun ve Anasözleşmede belirtilen tüm yükümlülüklerini yerine getirmiş, yasal muhasebe defterlerini usulüne uygun olarak tutmuş olması,

c) En son genel kurul toplantısını yapmış, faaliyet göstereceği merkez ve alanın genel kurulca veya Anasözleşme ile saptanmış olması,

d) Uygulayacağı projeyi en son genel kurul ile Orman Bakanlığı veya ORKÖY Genel Müdürlüğünün onayından geçirmiş olması,

e) Kooperatifin merkez edindiği köydeki hanelerin % 51 inin kooperatifte temsil edilmesi şarttır. (Kooperatif birliklerine yapılacak yardımlarda, birliğin uygulayacağı projeye katılan kooperatiflerden de aynı şartlar aranır.)

Ancak, ORKÖY kredisiyle kurulan aile işletmelerinin ürünlerini değerlendirmek ve proje konuları ile ilgili ihtiyaçlarını temin etmek amacıyla kendi aralarında kuracakları kooperatiflerde hiçbir oran aranmaz. Bu kooperatiflere aynı konuda faaliyet gösteren ve fakat ORKÖY kredisi almayan orman köylüsü aile işletmeleri de ortak olabilir.

Başvurma :

Madde 56 — Yardım istemi, kooperatif veya birliği temsile yetkili şahıslarca imzalanmış bir yazı ile idareye yapılır.

İnceleme işleri :

Madde 57 — Yardım istemleri, o yerin ORKÖY Proje Başmühendisliğince standart form ve talimatlara uygun olarak incelettirilir ve değerlendirilir. İstemlerin yerine getirilmesi hususunda; istemin; çeşidine ve içinde buldukları duruma bağlı olarak; ön inceleme, değerlendirme, proje hazırlama ve inceleme, onay, uygulama, destekleme, mühendislik ve denetleme hizmetleri Orman Bakanlığınca saptanan esaslara uygun olduğu takdirde, kredileme işlemine geçilir.

Kredileme oranı :

Madde 58 — a) Kooperatif veya birliklerinin kredi yardımı ile karşılanacak finansman ihtiyacı, proje tutarından; öz kaynağı ve aynı proje içerisindeki diğer Kamu Kuruluşlarınca sağlanan veya sağlanacağı belgelendirilen hibe ve kredi yardımları düşülerek saptanır. (35. madde gereğince yapılacak yardımlar düşülmez),

b) Proje tutarı, proje sabit yatırım tutarı ile işletme sermayesinden oluşur.

c) Proje tutarının en fazla % 65 i kredi ile, geri kalanın en az % 25 i kooperatiflerce karşılanır.

d) Kooperatif veya birliklerine yapılacak kredili yardımlarda kooperatiflerin sorumluluk sınırı da gözönünde bulundurulur. (Kooperatif birliklerine yapılacak yardımlarda; kooperatif birliğinin ve birlikçe uygulanacak projeye katılan kooperatiflerin durumu dikkate alınır.)

Öncelik :

Madde 59 — Kredilendirme ve karşılıksız yardımlar öncelikle:

a) Plân ve projeleri yapılmış pilot köy ve toplulaştırılması kararlaştırılmış orman köylerinde kurulan kooperatif ve birliklere,

b) Kalkınma havzalarında plân ve projesi yapılmış orman köylerinde kurulan kooperatif ve birliklere,

c) Bu alanlar dışında olup da, sosyo—ekonomik potansiyele uygun projeyi uygulayabileceği ön etüdler sonunda anlaşılan kooperatif ve birliklere yapılır.

Borçlandırma :

Madde 60 — Yardımlar; kooperatif veya kooperatif birliğinin finansman plânına ve projeli faaliyetin gerçekleşme oranına göre durumu raporlarına dayanılarak, taksitler halinde, aşağıdaki şartlara bağlı olarak kullandırılır.

a) Projeli faaliyetlerle ilgili yardımın yapılmasında proje tutarının % 10 unun gerçekleştirilmiş bulunması (konusu gereği, arsa, bina ve tesislerin yer aldığı projeli faaliyetlerde kooperatiflerde tapulu arazi veya zilliyetliğine sahip oldukları arazi veya 6831 sayılı Orman Kanununun 63. maddesi, aynı Kanunun 1. maddesinin (i) fıkrası, 3573 ve 6777 sayılı kanunlarla tanınan haklardan yararlanarak faaliyet gösterdikleri yetkili kuruluşlarca belgelendirilen arazi aranır.)

b) Her kademe tahsisden önce, kooperatif veya kooperatif birliklerinin 55. maddedeki şartları yerine getirmiş olması,

c) Projeyi uygulamaya devam ettiğinin standart form ve talimatlara göre saptanmış olması, şarttır.

Madde 61 — Kooperatif veya kooperatif birliklerine yapılacak yardımlar :

Yönetim Kurulu ve gerektiği kadar ortakların müşterek müteselsil borçluluk ve müteselsil kefaleti veya projesi uygulanan taşınır ve taşınmaz mal ve tesisin 1. derecede ipotegi veya kooperatif tüzel kişiliğine ait taşınmaz mal ipotegi veya banka teminat mektubu veya belirtilen karşılıklardan birisinin yeterli görülmemesi halinde ikinci ve üçüncü bir karşılık alınarak borçlandırma suretiyle yapılır.

Madde 62 — Kooperatif veya kooperatif birliklerinden; verilen yardımları, önerilen konularda kullanılacağına dair şartları idarece saptanacak bir «taahhütname» alınır.

Saptanan şartlara uygun hareket etmeyenlerden verilen yardımlar Kanunî banka faizi ile birlikte geri alınır ve bunlar bir daha bu haklardan yararlandırılmazlar.

IX. BÖLÜM

Alım — Satım ve İnşaat İşleri

Madde 63 — Fon.dan yapılacak her türlü alım ve satım işleri, birim fiyat, emanet, artırma, eksiltme; pazarlık veya gündelikle yaptırılır.

Madde 64 — 67. madde uyarınca yapılan işlerden tahmini tutarı 100.000 TL. na kadar (100.000 TL. dahil) olan işler doğrudan doğruya, tutarı 100.000 TL. dan 200.000 TL. arasında olan işler (200.000 TL. dahil) ORKÖY Bölge Başmüdürlüğünden, tutarı 200.000 TL. 1.000.000 TL. arasında olan işler (1.000.000 TL. dahil) ORKÖY Genel Müdürlüğünden ve tutarı 1.000.000 TL. dan yukarı olan işler Orman Bakanlığında izin alınarak ORKÖY Başmühendisliğince yaptırılır.

Madde 65 — Bina ve her türlü tesis yapımı ile onarımında tahmini tutarı 10.000 TL. şına kadar olanlar amiri itaca onavlı

bir ihtiyaç belgesine dayanılarak, tutarı 10.000 TL. dan 50.000 TL. sına kadar (50.000 TL. dahil) olanlar keşif evrakına dayanılarak doğrudan doğruya, tutarı 50.000 TL. dan 200.000 TL. sına kadar (200.000 TL. dahil) olanlar ORKÖY Bölge Başmüdürlüğünden, 200.000 TL. dan 500.000 TL. sına kadar (500.000 TL. dahil) olanlar ORKÖY Genel Müdürlüğünden, 500.000 TL. dan yukarı olanlar Orman Bakanlığından izin alınarak keşif evrakına göre eksiltme, pazarlık veya emanet suretiyle ORKÖY Başmühendisliğince yaptırılır.

Karşılıksız yardımlarla yapılacak hertürlü tesisler tutar, bedeli aranmaksızın Orkøy Genel Müdürlüğünden izin alınarak keşif evrakına göre eksiltme, pazarlık veya emanet suretiyle ORKÖY Başmühendisliğince yaptırılır veya ilgili kamu kuruluşuna yaptırılabilir.

Her türlü inşaat ve tesis işlerinde proje, keşif kontrol ve müşavirlik hizmetleri ORKÖY Genel Müdürlüğünden izin alınmak suretiyle ORKÖY Başmühendisliğince eksiltme veya pazarlıkla yaptırılabilir.

Madde 66 — Nitelikleri ve çalışma koşulları itibariyle bir bütünlük gösteren işler bölünemez.

Madde 67 — Birim fiyat ve gündelikle yaptırılacak işlerde, birim fiyatı veya gündelik tutarları, ORKÖY Başmühendisi ile bu işlerle ilgili ORKÖY Proje Mühendisi tarafından birlikte bir tutanak ile saptanır ve ilgililere duyurulur; bir nüshası da dosyasında saklanır. Birim fiyat ile çalışan işçilerin istihkakı, ORKÖY Proje Mühendisi veya ORKÖY Başmühendisliğince görevlendirilecek bir eleman tarafından istihkak raporuna; gündelikle çalışmada ise işçilerin istihkakı puantaj cetveline dayanılarak tahakkuk memurluğunca düzenlenecek istihkak bordrolarına göre ödenir, Birim fiyatı ve gündelik tutanaklarının bir örneği bordroya eklenir.

Madde 68 — Fon'dan yapılacak hertürlü satın almalar, her kalemin tahmini tutarı 100.000,— TL. na kadar olanlar (100.000,— TL. dahil) doğrudan doğruya, tutarı 100.000,— TL. dan 200.000,— TL. arasında olanlar (200.000,— TL. dahil) Orkøy Bölge Başmüdürlüğünden, 200.000,— TL. dan 1.000.000,— TL. na kadar olanlar (1.000.000,— TL. dahil) ORKÖY Genel Müdürlüğünden, 1.000.000,— TL. dan yukarı olanlar Orman Ba-

kanlığından izin alınarak ORKÖY Başmühendisliğince eksiltme veya pazarlık suretiyle yapılır.

65. maddede sayılan ve keşif yetkili mercilerce onanmış olan işlere ait satın almalar bu madde hükmüne bağlı değildir.

Madde 69 — Nitelik itibariyle bir bütün teşkil eden satın almalar bölünemez.

Madde 70 — Tutarı 5.000,— TL. na kadar pazarlıkla yapılacak satın almalar bir karar veya teklif almaksızın Alım—Satım Komisyonunca düzenlenerek bir soruşturma zaptına müsteniden merkezde Genel Müdürlük, taşrada ORKÖY Başmühendisliği tarafından yapılır.

Madde 71 — Tutarı 5.000,— TL. dan yukarı pazarlıkla yapılacak satın almalar ise, Alım—Satım Komisyonlarınca çeşitli firmalardan yapılan fiyat soruşturmaları ve alınan teklif mektuplarının tetkiki ile malın niteliği ve fiyatı bakımından en uygunu bir tutanakla tespit ve belgelendirmek suretiyle bir karara bağlanarak yapılır.

Madde 72 — İzin alınmasını gerektiren pazarlıklı satın almalarla, pazarlıkla yaptırılacak işler; işin cinsi, niteliği, tutarı, fiyatı ve tercih sebepleri, satın almanın kimden yapılacağı, işin kime yaptırılacağı hususları, izin vermeye yetkili mercilere bildirilir. Bunların onaylanması, izin vermeye yetkili mercilere aittir.

Madde 73 — Eksiltme, arttırma ve pazarlıkla yapılacak alım—satım ve yaptırılacak işlerin niteliği, tutarı, fiyatı vs. şartları içeren şartlaşma ve sözleşmeler ORKÖY Genel Müdürlüğünce saptanacak esaslara göre düzenlenir.

Madde 74 — Fon hizmetleri için arttırma, eksiltme ve pazarlıkla yapılacak her türlü alım—satım ve inşaat işleri;

Taşrada: ORKÖY Başmühendisi veya yardımcısı başkanlığında bir teknik eleman ile Fon Saymanından oluşacak bir komisyon tarafından,

Merkezde; Bir Genel Müdür Yardımcısının veya Daire Başkanının başkanlığında; ilgili Müdür ile Merkez Fon Saymanından oluşacak komisyon tarafından,

Emaneten yaptırılacak inşaatlarda ORKÖY Başmühendisinin görevlendireceği bir teknik elemanın başkanlığında, bir

teknik eleman ve Fon. Saymanlığı Muhasebe Memurundan oluşacak emanet komisyonu tarafından, yapılır.

Madde 75 — İzin alınmasını gerektiren arttırma ve eksiltme ile yapılacak satın almalar ve her çeşit tesis işleri için verilen fiyat uygun görüldüğü takdirde geçici ihalesi yapılır. İşin cinsi, niteliği, tutarı, fiyatı ve satın almanın kimden yapılacağı, işin kime yaptırılacağı hususları izin vermeye yetkili mercilere bildirir. Bunların onaylanması, izin vermeye yetkili mercilere ait olup; en geç 15 gün içinde onaylanır veya reddedilir. Onaylama ve red hususu derhal ilgililere bildirilir. Geçici ihale kararları, özel defterine tutanak halinde geçirilir. Komisyon başkanı ve üyeleri ile üzerinde ihale yapılan kimse tarafından imzalanır.

Kararlar; oybirliği veya çoğunlukla verilir.

Madde 76 — İhalenin onaylama emrinin ORKÖY Başmühendisliğine veya komisyon başkanlığına gelişine kadar, ihale bedeline en az % 10 oranında zam veya indirim teklifleri, karara bağlanan fiyatın % 15 inin teminat olarak yatırılması şartıyla kabul edilir.

Madde 77 — Zam veya indirime ilişkin başvurular, ihaleyi yapan komisyon başkanlığına yapılır. Bu takdirde geçici olarak üzerine ihale edilen istekliye de durum duyurulur. Zam veya indirim yapmayı kabul ettiği takdirde, ihale bedeline göre teminatını % 15 e iblağ etmek şartıyla istekliler arasında bir oturuma mahsus olmak üzere bir karşılaştırma günü saptanır ve kendilerine bildirilir. Karşılaştırmanın günü ihale hakkındaki onay mercii kararının komisyona gelişinden sonraya rastlamak, zam veya indirim tekliflerinin yapıldığı tarihten itibaren en geç 15 gün içinde olmak kaydı ve şartıyla ihalenin yapılacağı yerin özellik ve şartlarına göre komisyon başkanlığınca saptanır.

Karşılaştırma gününde şartname hükümlerine göre açık arttırma veya eksiltme yapılır. En uygun fiyat teklif bedene kesin olarak ihale edilir. Bundan sonra yapılacak zam veya indirim teklifleri kabul olunmaz.

Kesin ihale sonucu ilgili makamlara bildirilir.

Yetkili makamlar, ihaleyi reddetmiş ise karşılaştırma yapılmaz, isteklilerin teminatları geri verilir ve ihale usulüne göre tekrarlanır.

Madde 78 — İşe yaramayan ve kullanılmaz hale gelmiş bulunan demirbaş eşya, makina, malzeme, araç ve gereç için herbir kalemin tutarı 5.000,— TL. na kadar (5.000,— TL. dahil) olanların doğrudan doğruya, 5.000,— TL. den yukarı olanların ORKÖY Genel Müdürlüğünden izin alınmak şartıyla, imhası veya açık arttırma suretiyle satılması ve kayıtlarının silinmesi 74. madde de söz konusu edilen Komisyonlarca yapılır. Bu Komisyonların kararları kesindir.

Madde 79 — Açık arttırma, eksiltme ve ilânlı pazarlık yoluyla yapılacak alım, satım ve her çeşit işlerin tahmin edilen bedelleri, miktarları ve şartları ile ihalenin yapılacağı gün, saat ve yeri ihale gününden en az 10 gün önceden başlayarak, tutarı 100.000,— TL. dan fazla işlerde mahalli gazete veya mahalli belediye vasıtaları ve Ankara veya İstanbul'da çıkan bir gazete ile, tutarı 100.000,— TL. dan aşağı ise yalnız Belediye vasıtaları veya mahalli gazete ile en az iki defa ilân olunur.

Madde 80 — İhalelere girmek isteyenlerin, ilânda belirtilmiş olan başlangıç saatinden önce, aşağıdaki oranlara göre geçici teminatı yatırmış bulunmaları lazımdır. İhalenin keşif veya tahmini tutarı;

- a) 50.000,— TL. na kadar olan işler için % 7,5,
- b) 50.001,— TL. dan 250.000,— TL. na kadar olan işlerin 50.000,— TL için % 7,5 üst tarafı için de % 5,
- c) 250.001,— TL. dan 1.000.000,— TL. na kadar olan işlerin 250.000,— TL. için (b) fıkrasına göre, üst tarafı için de % 4,
- d) 1.000.000,— TL. dan fazla işlerin 1.000.000 TL. na kadar olanı için (c) fıkrasına göre, üst tarafı için de % 3, oranında geçici teminat alınır.
- e) Kesin teminat, geçici teminat tutarının iki katı olarak hesap edilir.
- f) Alınan geçici teminat, ihalenin bildirilmesinden sonra 10 gün için de kati teminata çevrilir.
- g) 50.000,— TL. sını geçcen bütün inşaat, tesisat ve tamirat işlerinde yüklenici, 50.000,— TL. için hesap olunan geçici teminatın iki katını, ihalenin bildirilmesinden sonra on gün içinde yatırmaya zorunludur.

Üst tarafı, yüklenicinin istihkakına karşı verilecek paralardan % 10 alınmak suretiyle kati teminat miktarına çıkarılır. Para olarak alınan teminatlar, banka mektubu veya esham ve tahvilât ile usulüne göre değiştirilebilir.

h) Keşif ve sözleşmenin dışında kalıp yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış veya işde zorunlu bir artış olması halinde; İdare istediği takdirde bu artan işi yeniden ihaleye çıkarmakta veyahut aynı şartlarla, aynı yükleniciye pazarlıkla yaptırmakta serbesttir. Bu şekildeki işler için kesin teminat, artan iş oranında artırılır.

i) Geçici veya kesin teminat olarak kabul edilecek değerler, ipotek işleminden başka, Devletçe geçici veya kesin teminat olarak kabul edilen değerlerdir. Banka teminat mektupları, Devlet ihalelerinde kabul edilen sınırlar içinde alınabilir.

j) 50.000 TL. nı geçen alım ve satım işlerinde ise yüklenici, yukardaki a, b, c; d; fıkralarına göre hesap edilecek geçici teminatın iki katını, ihalenin bildirilmesinden sonra 10 gün içinde bir defada yatırmaya mecburdur.

k) İhalenin bildirilmesinden sonra 10 gün içinde teslim veya tesellümü yapılarak bedeli ödenen işlerde, geçici teminatın kesin teminata çıkarılması gerekmez.

Madde 81, — İhalede verilen bedel haddi lâyük uygun görülmediği takdirde ihalenin uzatılması veya istekli çıkmadığı hallerde pazarlığa bırakılması hususları için yapılacağı yerin özelliklerine ve işin zorunluğuna göre komisyonca bir kararla saptanır.

Madde 82 — 10.000 TL. na kadar olan pazarlık veya eksiltme ile yapılacak işlerde teklif edilen fiyata bakılmaksızın, yetenek ve güvenlik bakımından tercih hakkı, kararı veren ORKÖY Başmühendisliğindeki komisyona aittir. Bu miktarın fazlası için tercihte, ORKÖY Genel Müdürlüğünün izni alınması şarttır.

Bu komisyon 10.000 TL. na kadar olan işlerde tercih sebeplerini ihale kararında belirtmekle yükümlüdür. 10.000 TL. dan yukarı işlerde de tercih izni alınırken tercih sebeplerinin bildirilmesi zorunludur.

Madde 83 — Satın almalarda tercih izni, miktara bakılmaksızın ORKÖY Genel Müdürlüğünden alınır.

Madde 84 — Tercih işlerinde en az teklif edilen fiyat ile tercihi istenilen fiyat arasındaki farkın en çok % 15 nisbetinde olması gerekir. Bundan çok olan farklarda tercih yapılmaz.

Makina, teknik alet ve malzeme satın alınmasındaki tercihte, teknik bir heyetten alınacak görüşe göre % 15 kaydına bağlı kalınmaz.

Madde 85 — Bir yıllık kira sözleşmeleri; 100.000 TL. na kadar (100.000 TL. dahil) olanlar doğrudan doğruya ORKÖY Başmühendisliğince, 100.000 TL. dan 200.000 TL. na kadar (200.000 TL. dahil) olanlar ORKÖY Bölge Başmüdürlüğünce, 200.000 TL. dan 500.000 TL. na kadar olanlar (500.000 TL. dahil) ORKÖY Genel Müdürlüğünce, 500.000 TL. dan yukarı olanlar Orman Bakanlığının onayı ile yapılır.

Madde 86 — Amiri itaca onaylı bir ihtiyaç belgesine dayanmak kaydı ile 5.000 TL. na kadar olan nakil vasıtası ve demirbaş onarımları teklif ve karar almaksızın soruşturma, zaptına müsteniden, 5.000 TL. dan yukarı olanlar teklif almak suretiyle alım—satım komisyonunca yaptırılır.

Madde 87 — Bu Yönetmelikte belirtilen eksiltme veya pazarlıkla yapılacak alım ve satımların usulleri, Orman Bakanlığınca düzenlenecek bir talimatla belirtilir.

X. BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Madde 88 — 30/7/1974 tarih ve 7/8650 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen ve 12 Ağustos 1974 tarih ve 1974 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe konulan «ORMAN KÖYLÜLERİ KALKINMA FON'U YÖNETMELİĞİ» yürürlükten kaldırılmıştır.

XI. BÖLÜM

Yürütme ve Yürürlük Hükümleri

Yürütme :

Madde 89 — Bu Yönetmeliği Orman Bakanı yürütür.

Yürürlük :

Madde 90 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi
Kooperatiflerine Olan Borçlarının 10 Yılda 10 Eşit Taksitle
Faizsiz Ödenmesine İlişkin Kanun**

Kanun No : 2085

Kabul Tarihi : 15/3/1977

MADDE 1. — T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince, 3202 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin a, b, c fıkraları ve 6118 sayılı Kanuna göre açılan kredilerden, 31/12/1975 tarihine kadar her ne sebep ve suretle olursa olsun vadesi geçmiş veya kanunî takibe intikâl etmiş ana borçları 15 bin liraya kadar olanlar, 31/12/1975 tarihine kadar işlenmiş faiz ve masraflarının ilâvesi suretiyle faizsiz olarak 10 yıl vade ve 10 eşit taksite bağlanır.

Taksitlerin vadeleri, ilki bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde olmak üzere beher taksit miktarı 250 liradan az olmamak kaydıyla T.C. Ziraat Bankası ve Trım KrediKooperatiflerince tespit olunur.

MADDE 2. — Taksitlendirme muamelesi borcun mevcut aynı veya şahsî teminatının sukutunu icap ettirmediği gibi borçlunun kefillerine de kefaletten çekilme hakkını vermez.

Taksitlendirilen alacakların taksitleri, vadelerinde tamamen tahsil olunur. Borç taksitlerinden herhangi birini vadesinde ödemeyenlerin kalan borçları muacceliyet kazanır.

Bu alacakların bakiyeleri sözleşmelerinde yazılı oranlar üzerinden hesaplanacak faizlerle birlikte T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince genel hükümlerle 3202, 1581 ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunur.

Ana borç toplamı 1000 Türk Lirasına kadar olan küçük çiftçi borçlarının tamamı affedilir. Bunun tutarı Hazinece T. C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine ödenir.

MADDE 3. — Bu Kanunun 1 inci maddesinde uygulanacak taksitlendirme işleminin başlangıcı 1976 yılı ürün toplama ve pazarlama zamanı gözetilerek, T. C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerinde saptanır.

MADDE 4. — Bu Kanuna göre taksitlendirme işlemi başlamasından sonra :

a) Adı geçen borçlardan dolayı borçlu haklarında başlatılan her türlü kanuni işlem durdurulur.

b) Küçük çiftçilerin bu borçlarından dolayı haczedilmiş tarımsal faaliyetlerinde kullanılan üretim araç—gereçleri borçlu çiftçiye geri verilir.

c) Küçük çiftçilerin 1 inci madde gereğince ertelenmiş borçları nedeniyle kredileri kesilmez.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerine göre yapılan faizsiz taksitlendirme sonucunda T. C. Ziraat Bankasının uğrayacağı faiz kaybı, taksitlendirilecek miktar yılda yüzde sekiz onda bir (% 8,1), Tarım Kredi Kooperatiflerinin ise yüzde on buçuk (% 10,5) faiz oranı uygulanmak suretiyle Hazinece karşılanır.

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**BAŞARI,
HUZUR,
MUTLULUK İÇİN.**

**GELECEK
İÇİN**

evinizin bankası
herkesin bankası

**TÜRKİYE
EMLAK KREDİ BANKASI**

KOOPERATİFÇİLİK

Founded in 1931

Kooperatifçilik is the publication of The Turkish Cooperative Association. It is published four times a year. The subscription price to the review is \$ 4 a year, air mail included. Correspondance relating to the review should be sent to «Türk Kooperatifçilik Kurumu, Mithatpaşa Caddesi 38/A, Ankara-Turkey.»

The Turkish Cooperative Association assumes no responsibility for the views expressed by authors whose articles appear in Kooperatifçilik.

Proprietor on behalf of

The Turkish Cooperative Association

Prof. Dr. Fahri ÖRS

Editorial Board

Celâl UZEL - Basri İMECE

Osman ATTİLÂ - Hüseyin YURDABAK

Nusret UZGÖREN

Each issue of the review will contain some articles, research notes, communications, book review, announcement and news notes on cooperatives in English or, French language. But the review is mainly issued for the Turkish readers. For that reason the contents will be mainly Turkish.

Managing Board

Prof. Dr. Fahri ÖRS - President	Director of the Institute of Co-operation
Feyzi HALICI - Vice - president	Chemical Engineer, Ex-Senator for Konya
Kâzım SEÇER - Treasurer	Director, Agricultural Bank
Basri İMECE	Director General of Pan Ajans
Osman ATTİLÂ	Editor, Ex-Deputy for Afyon
Kadir KALFA	Assistant Director - General in the Department of Co-operative Organizations, Ministry of Village Affairs
Yıldırım ERGİDEN	Ex-Director of Department of Co-operatives, The People's Bank
Celâl UZEL	Mechanical Engineer, Managing Director of Turkish Co-operative Association
Prof. Dr. Necmi SÖNMEZ	Faculty of Agriculture, University of Ankara.
Şimşek ARMAN	Assistant Director - General in the Department of Co-operative Education and Handicraft, Ministry of village Affairs.
Nusret UZGÖREN	Ex-Director-General of the People's Bank
Hüseyin YURDABAK	President of Grocers' Co-operative of Ankara.
Prof. Dr. Akif ERGİNAY	Faculty of Law, University of Ankara
Yaşar Faruk İNAL	Editor
Turgut YILDIRIM	Assistant Director - General in the Department of Co-operative Support, Ministry of Village Affairs

BOARD OF AUDITORS

Güven SEZGİN	Chairman, Section Head in the Agricultural Credit Co-operatives Mutual Assistance Foundation.
Nazif GÖKKAYA	Chairmen of Köy-Koop's Board of Comptrollers.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

AMER.

T.C. ZİRAAT BANKASI

*HER YERDE HER ZAMAN
hizmetinizde bulunmaktan kıvanç duyuyor*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100